

VIITORUL UCRAINEAN

Григорій 21 1871 1919

М. Улещук

Serie nouă, nr. 513-514 / octombrie 2024

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

ALEGERI PARLAMENTARE 2024

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA, 10 DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE

1. UUR apără și sporește marea și frumoasa familie ucraineană din România. Comunitatea ucraineană din România are un potențial politic în creștere exponențială, pe care numai Uniunea Ucrainenilor din România poate, știe și vrea să-l consolideze. UUR dezvoltă politici coezive, pentru a menține pe termen lung unitatea comunității, care, din păcate, are numeroși inamici interni și externi. Comunitatea ucraineană din România este o familie mare și frumoasă. Apărăm și sporim această familie, în ciuda eforturilor celor care o vor mai mică, mai săracă și mai divizată. Avem instrumente și resurse pentru a o apăra. Avem instrumente și resurse pentru a apăra forța și frumusețea marii familii ucrainene din România.

2. Nu ne mulțumește idealul de a moșteni și perpetua frumusețea acestei familii. Vrem să mărim șansele de performanță ale acesteia. Muncim în fiecare zi pentru a spori, considerabil și convingător, capacitatea de performanță a comunității ucrainene din România, șansele ei de a fi creativă, inovatoare, spectaculoasă. Facem din comunitatea noastră o comunitate inovativă, inspirată, modernă, cu capacități și abilități complexe de a exista, de a performa și de a se exprima în lume.

3. Forța noastră provine din forța credințelor noastre. Avem convingeri, principii și valori puternice. Purtăm în noi credințe ancestrale, venite din veacuri de suferințe și încercări. Aceste credințe ne fac puternici. Focul vetrei noastre ne călește. Vom păstra vii toate credințele pe care le avem de la părinți și bunici: limba ucraineană, portul, cântecul, dansul, obiceiurile, tradițiile. Nu le vom risipi, nu le vom uita, nu ne vom dezice de ele. Păstrarea zestre noastre identitare reprezintă cheia unității și a performanței noastre. Este cheia viitorului nostru.

4. Zestrea noastră identitară este una europeană. Ucrainenii din România sunt, alături de românii din România, cu adevărat europeni, prin așezare geografică, istorie, cultură, educație, mentalitate și opțiuni. Europa este numele sintetic a ceea ce ne exprimă, Europa este numele sintetic a ceea ce ne unește.

5. Construim responsabil visul european, la noi acasă. Apărăm, conservăm și dezvoltăm identitatea noastră ucraineană în România, însă, în egală măsură, apărăm, conservăm și dezvoltăm profilul nostru european. Construim, cu bună credință, Europa în România, alături de comunitatea majoritară românească.

(Continuare la pagina 7)

VOTAȚI!

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA
PENTRU CAMERA DEPUTAȚILOR

Continuăm împreună!

UUR

MARIA SZABO-CONDREA

IRINA GUBA HORVAT

NICOLAE - MIROSLAV PETRECH

ILIE SAUCIUC

VASILE PASENCIUC

LUCICA GHERMAN

UN VIITOR ÎN CARE FIECARE VOCE ESTE ASCULTATĂ

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

Luni, 7 octombrie, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a adresat, în Camera Deputaților, o interpelare către Ministrul Transporturilor, Sorin Grindeanu, legată de o problemă urgentă care afectează comunitatea din Maramureș: riscul închiderii rutei feroviare Salva – Vișeu de Jos – Sighetu Marmației, singura legătură directă pe calea ferată între Sighet și Cluj.

Această rută este esențială pentru toți cei care se bazează pe tren, pentru a face naveta către locul de muncă sau către școală ori pentru a călători. Din păcate, începând cu anul viitor, această rută riscă să fie închisă din cauza unor restricții tehnice legate de trenurile care circulă pe această linie.

Trenurile actuale de pe ruta feroviară Salva – Vișeu de Jos – Sighetu Marmației folosesc locomotive DA, care sunt prea grele pentru anumite podețe de pe traseu, considerate nesigure. Există, însă, soluții, precum înlocuirea acestora cu locomotive AM Desiro sau LDH, care sunt mai ușoare și pot circula fără probleme. Un test recent, efectuat pe această rută, cu material rulant tip AM Desiro, a demonstrat că nu există dificultăți tehnice în menținerea circulației feroviare.

Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a atras atenția ministrului Grindeanu că sunt în joc nu numai mobilitatea cetățenilor noștri, ci și locurile de muncă ale angajaților CFR din zonă. Închiderea acestei rute ar afecta direct viața a sute de oameni care depind de tren, pentru a-și continua activitatea zilnică.

Dificultățile cu care se confruntă sectorul feroviar de infrastructură provin dintr-un cumul de factori, perpetuat de-a lungul anilor, manifestat prin indiferență, lipsă de fonduri și viziuni strategice limitate. Toate aceste caracteristici negative au avut un impact semnificativ asupra transportului feroviar, ducând, în final, la închiderea mai multor rute de transport, iar scopul deputatului UUR este evitarea repetării situației pentru speța menționată.

În consecință, reprezentantul ucrainenilor în Camera Deputaților i-a cerut oficial ministrului Sorin Grindeanu să-i ofere un răspuns clar și să ia măsuri concrete pentru menținerea acestei legături feroviare esențiale, Salva – Vișeu de Jos – Sighetu Marmației. Transportul feroviar trebuie să rămână o opțiune viabilă pentru toți cetățenii din Maramureș!

* * *

Cetățenii din mediul rural se confruntă cu dificultăți majore în recuperarea garanției pentru ambalaje, din cauza lipsei punctelor de colectare funcționale. Această situație, care îi descurajează în a mai recicla și îi privează de posibilitatea reală de a-și recupera banii, a fost subiectul interpelării adresate ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor, Mircea Fechet.

De la tribuna Parlamentului, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat problemele grave cu care se confruntă Sistemul de Garanție-Returnare în zonele rurale. Situația creează o nedreptate pentru locuitorii din mediul rural care plătesc garanția la achiziționarea produselor, fără a avea certitudinea că o vor recupera și submi-

nează, deopotrivă, eforturile de protejare a mediului.

Principiul de funcționare a acestui sistem, bazat pe plata unei garanții la furnizor sau vânzător, care poate fi recuperată la returnarea PET-ului pentru reciclare, s-a dovedit eficient. Rata lunară de reciclare a depășit în ultimele luni pragul de 50%, însă lipsa infrastructurii adecvate continuă să fie o problemă semnificativă în multe comunități rurale.

Deși sistemul de returnare reprezintă un pas important pentru educarea cetățenilor și protecția mediului, el suferă din cauza magazinelor care refuză să preia ambalajele și a aparatelor de reciclare nefuncționale. Respectivul provocări pun în pericol dreptul cetățenilor de a-și recupera garanția plătită și generează un sentiment de frustrare în rândul acestora.

Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a solicitat ministrului Fechet să ofere un răspuns oficial clar și să ia măsuri concrete pentru a rezolva aceste probleme. Este esențial ca toți cetățenii, indiferent de zona în care trăiesc, să beneficieze de drepturile care le revin și să putem sprijini, în mod real, dezvoltarea economică sustenabilă.

PARTICIPĂRI LA EVENIMENTE OFICIALE

Vineri, 20 septembrie, președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat la cea de-a doua ediție a Forumului Internațional „Regiunea Ivano-Frankivsk – partener de încredere”, organizat de Administrația Militară regională Ivano-Frankivsk.

În alocuțiunea rostită cu această ocazie, Nicolae-Miroslav Petrețchi a salutat relația excelentă de colaborare cu autoritățile locale ale regiunii Ivano-Frankivsk, în special cu Administrația Militară a regiunii Ivano-Frankivsk. „Particip, deja, la a doua ediție a Forumului Internațional organizat la Ivano-Frankivsk, iar prezența Uniunii Ucrainenilor din România este mult mai numeroasă, mult mai ambițioasă, mult mai productivă. Am venit la Ivano-Frankivsk cu o echipă numeroasă, din cinci județe ale României – reprezentanți ai UUR în administrația publică locală, primari, consilieri, experți în scrierea și implementarea de proiecte cu fonduri europene, oameni de afaceri etc.”, a subliniat președintele UUR.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a exprimat întreaga disponibilitate a UUR de a susține concret partenerii din Ucraina, prin folosirea a numeroase instrumente de finanțare, precum fondurile europene, euroregiunile, fondurile și inițiativele naționale etc.

Datorită faptului că experții UUR sunt bine pregătiți în domeniul scrierii de proiecte cu fonduri europene, Uniunea poate, de asemenea, să contribuie la pregătirea, calificarea și perfecționarea, în România, a experților ucraineni.

În egală măsură, partenerii pot beneficia de experiența profesională performantă a reprezentanților UUR în administrațiile publice locale, pentru care UUR organizează frecvent sesiuni și reuniuni de consolidare a capacității de a performa în viața administrativă a comunităților.

Președintele UUR a amintit, totodată, că în comunitatea ucraineană din România există modele de business de înaltă calitate și oameni de afaceri bine situați în mediile competitive de afa-

ceri din România, unul dintre obiectivele prezenței delegației UUR la Ivano-Frankivsk fiind acela de a îmbunătăți schimbul de experiență dintre oameni de afaceri din această regiune și oameni de afaceri din România.

Având în vedere relațiile excelente pe care Uniunea Ucrainenilor din România le are cu administrația publică locală, UUR poate prezenta și promova, în România, potențialul economic al regiunii Ivano-Frankivsk, iar, în egală măsură, autoritățile locale din Ivano-Frankivsk pot prezenta și promova potențialul economic al județelor din România, a adăugat președintele UUR.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a mai declarat că UUR va fructifica prezența la Ivano-Frankivsk pentru a stabili și dezvolta relațiile actuale foarte bune între administrațiile locale, între comunitățile de afaceri din Ivano-Frankivsk și județele limitrofe din România, între membrii comunității ucrainene din România și partenerii săi din Ivano-Frankivsk.

În opinia președintelui UUR, o prioritate absolută o vor reprezenta oportunitățile oferite de Programul Operațional România – Ucraina 2021-2027/Interreg NEXT România-Ucraina. Acesta a amintit și faptul că numeroase idei excelente de proiecte au rezultat din discuțiile eficiente care au avut loc la reuniunea organizată de UUR în județul Constanța, pe tema cooperării în domeniul transfrontalier. Nicolae-Miroslav Petrețchi a declarat că, în perioada următoare, UUR va crea numeroase oportunități similare, pentru a stimula și mai mult capacitatea de a construi proiecte de calitate și de interes reciproc. Potrivit președintelui UUR, proiectele de calitate pot fi construite prin consolidarea dialogului, cooperării și încrederii reciproce.

De asemenea, Nicolae-Miroslav Petrețchi și-a exprimat convingerea că sprijinul uriaș multivectorial acordat de România Ucrainei, în această perioadă de război, începând din februarie 2022, în domeniile tehnico-militar, politic, economic, energetic, social, umanitar etc., a generat premisele unei relansări accelerate a relațiilor dintre România și Ucraina, dintre poporul român și poporul ucrainean.

„Avem o fereastră de oportunitate, iar regiunea Ivano-Frankivsk poate fi un pilon al acestei ambițioase relații bilaterale de nivel strategic. UUR pune umărul la crearea și consolidarea acestei relații strategice și va fi mereu alături de partenerii săi”, a declarat președintele UUR.

Observator

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 24.09.2024, la sediul central al Uniunii Ucrainenilor din România, situat în municipiul București, str. Radu Popescu, nr. 15, sector 1, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna august 2024 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna octombrie 2024, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Reînviem identitatea culturală a etnicilor ucraineni din Vinga” – Filiala Arad; „Toamna – Interculturalitate ucraineni-români” – Filiala Arad; „Bucuria recoltei la ucraineni – ediția a III-a” – Filiala Arad; „Să-i cunoaștem pe ucrainenii din Maramureș” – Filiala Botoșani; „Tradiții și obiceiuri ucrainene la Căndești – Bucovina” – Filiala Botoșani; „Festival de muzică religioasă ucraineană – Acoperă-ne pe noi cu acoperământul Tău, Preasfântă Fecioară” – Filiala București; „Personalități ucrainene din Caraș-Severin” – Filiala Caraș-Severin; „205 ani de la nașterea scriitorului și criticului Panteleimon Kuliș” – Filiala Cluj; „Școala își deschide porțile” – Filiala Cluj; „Pelerinaj cu enoriașii comunei Repedea” – Filiala Maramureș; „Pelerinaj cu enoriașii localității Crasna Vișeuului” –

Filiala Maramureș; „Întâlnire cu fiii satului” – Filiala Maramureș; „Rolul educației în menținerea și promovarea identității ucrainene în România” – Filiala Maramureș; „Simpozion Internațional – Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate” – Filiala Satu Mare; „Ziua Educației în școlile din județul Suceava în care se predă limba ucraineană” – Filiala Suceava; „Personalități ucrainene sucevene” – Filiala Suceava; „Gospodina ucraineană – tainele murăturilor” – Filiala Suceava; „Concurs de interpretare a cântecului ucrainean” – Filiala Timiș; „Sezători ucrainene în sate bănățene” – Filiala Timiș;

„Festival culinar în rândul tinerilor ucraineni” – Filiala Timiș; „Tradiții și obiceiuri ucrainene – Întâlnire cu fiii satului” – Filiala Tulcea etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate

au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna octombrie 2024. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, stadiul investițiilor pentru trimestrul IV al anului 2024 și analizarea propunerilor editoriale pentru trimestrul IV, precum și adoptarea hotărârilor necesare pentru participarea în bune condiții la Alegerile parlamentare din 1 decembrie 2024.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: invitația de a participa la „Târgul de Carte Gaudeamus – Radio România”, ediția XXXI, București 2024; invitația Inspectoratului Școlar Județean Botoșani de a participa la Festivalul Internațional de Muzică Populară „Mugurelul”, ediția a XVIII-a; invitația Congresului Național al Ucrainenilor din Moldova de a lua parte la „Ziua Ucrainei în Moldova – 2024” și invitația Consiliului de Administrație al „Congresului European al Ucrainenilor” (ECU) de a participa la Reuniunea Membrilor și la ședința ECU dedicată aniversării a 75 de ani de la înființarea organizației.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

PROTOCOL DE COLABORARE ÎNTRE UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA ȘI ARHIEPISCOPIA SUCEVEI ȘI RĂDĂUȚILOR

Vineri, 4 octombrie, la Suceava, a fost semnat un Protocol de colaborare între Uniunea Ucrainenilor din România și Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților. Documentul a fost semnat de președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, și Înaltpreasfințitul Părinte Calinic. Protocolul vine să întărească sprijinul comun pentru comunitatea ucraineană din România, cu accent pe păstrarea și promovarea identității culturale și spirituale a etnicilor ucraineni.

Documentul este o concretizare a discuțiilor pe care Nicolae-Miroslav Petrețchi le-a avut în ziua de 15 februarie a.c. în cadrul vizitei de lucru la Centrul Eparhial Suceava, unde a fost primit călduros de către Înaltpreasfințitul Părinte și preacucernicul părinte Mihai Cobziuc, consilier eparhial. La acea întâlnire, a fost discutată necesitatea întăririi colaborării dintre Uniune și Arhiepiscopie pentru sprijinirea comunității ucrainene.

Protocolul semnat pe 4 octombrie reprezintă un pas concret în acest sens, oferind un cadru clar și transparent pentru derularea unor proiecte și acțiuni comune care să sprijine conservarea limbii ucrainene, promovarea tradițiilor și întărirea identității spirituale a etnicilor ucraineni din România.

Parohiile ortodoxe ucrainene din județul Suceava, care sunt subordonate Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, joacă un rol vital în păstrarea și transmiterea valorilor noastre religioase și culturale. Din acest motiv, protocolul vine să susțină și să dezvolte mai departe această colaborare, asigurându-ne că toate lăcașurile de cult ortodoxe ucrainene vor primi sprijinul de care au nevoie.

Pentru Uniunea Ucrainenilor din România, sprijinirea tuturor cultelor religioase ale minorității ucrainene, indiferent de zona geografică sau confesiune, este un obiectiv prioritar. Cu aproximativ 8.000 de etnici ucraineni înregistrați la ultimul recensământ în județul Suceava, un astfel de protocol este extrem de important pentru păstrarea coeziunii și continuității spirituale a comunității noastre.

În ultimii ani, parohiile din localitățile cu populație ucraineană au beneficiat de sprijin financiar atât din partea Uniunii, cât și din Bugetul de Stat, datorită amendamentelor aduse respectivei legi la inițiativa domnului Nicolae-Miroslav Petrețchi. UUR este singura organizație care a oferit acest sprijin constant pentru bisericele ucrainene în ultimele două decenii, iar semnarea protocolului este o reafirmare a angajamentului Uniunii în acest sens.

„Protocolul parafat astăzi reprezintă și un pas esențial în prevenirea oricăror încercări de dezbinare a comunității noastre și în sprijinirea refugiaților

ucraineni care își găsesc acum un loc în comunitățile noastre. Acest parteneriat va contribui activ la promovarea tradițiilor noastre, la sprijinirea proiectelor educaționale și la păstrarea coeziunii spirituale a comunității ucrainene. Îmi reafirm angajamentul de a sprijini toate cultele religioase ucrainene din România și de a contribui activ la păstrarea identității noastre spirituale și culturale pentru generațiile viitoare”, a declarat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

La semnarea protocolului, au mai fost prezenți: Ilie Sauciuc, președintele Filialei Suceava a UUR, Irina-Liuba Horvat, secretar general al UUR, și Ioan Recalo, vicepreședinte al UUR. Împreună, ei au subliniat importanța acestui parteneriat nu doar pentru județul Suceava, ci pentru întreaga comunitate ucraineană din România, având în vedere diversitatea confesională și nevoile specifice fiecărei regiuni.

Pr. Cosmin CUCU

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

La Academia de Vară Interetnică, eveniment organizat sub egida Festivalului Intercultural ProEtnica, inițiat de Departamentul pentru Relații Interetnice, desfășurat la Sighișoara, în perioada 28 august – 1 septembrie, Uniunea Ucrainenilor din România a fost reprezentată cu mândrie de studenții Mihaela Nistor și Stepan Traista.

În cadrul acestor discuții, studenții ucraineni și-au expus opiniile privind colaborarea interetnică și implicarea tinerilor în comunitățile lor și au reușit să aducă o perspectivă unică, specifică minorității ucrainene, asupra provocărilor generale cu care se confruntă organizațiile minorităților și asociațiile culturale din România. Prin această abordare, au subliniat dificultățile întâmpinate, dar și soluțiile posibile, evidențiind astfel importanța unei colaborări interetnice reale și eficiente.

De asemenea, au accentuat contribuția semnificativă a UUR în susținerea tinerilor din comunitatea ucraineană, prin diverse proiecte menite să promoveze activitățile acestora. Implicarea Uniunii demonstrează un angajament constant în dezvoltarea unei identități etnice puternice și în stimularea participării active a tinerilor la viața comunității, oferindu-le resursele și sprijinul necesar pentru a se afirma în cadrul unei societăți multiculturale.

Academia de Vară Interetnică a fost un cadru ideal pentru schimbul de idei și valori, contribuind la formarea legăturilor de cooperare și prietenie între participanți. Evenimentul a fost marcat de prezența unor personalități de seamă, precum subsecretarul de stat în Ministerul Culturii, Irina Cajal-Marin, subsecretarii de stat ai Departamentului pentru Relații Interetnice, Dincer Geafer și Thomas Șindilariu, și președintele Asociației Centrului Educațional Interetnic pentru Tineret, Volker Reiter, care au subliniat importanța inițiativei și au oferit sprijin tinerilor prezenți.

Programul Academiei a inclus și conferințe tematice susținute de experți din diverse domenii. Prin participarea la eveniment, Uniunea Ucrainenilor din România continuă să demonstreze angajamentul său în promovarea identității etnice și în susținerea implicării active a tinerilor în viața comunității.

Sighișoara a fost, în perioada 28 august – 1 septembrie, locul desfășurării celei de-a XX-a ediții a Festivalului Intercultural ProEtnica, un eveniment deosebit care reunește 20 de minorități naționale, pentru a sărbători diversitatea culturală într-un cadru istoric unic.

Reprezentanții minorității ucrainene au urcat cu demnitate pe scena din Piața medievală a Cetății Sighișoara, ducând mai departe tradițiile și valorile culturale ale comunităților ucrainene din România.

Ansamblurile „Nadiia” din Maramureș, „Primăvara” din Botoșani și „Sânziene Bănățene” din Timiș au încântat publicul cu cântece, dansuri și porturi tradiționale specifice zonelor din care provin.

La deschiderea evenimentului, au fost prezente personalități de seamă: președintele Asociației Centrului Educațional Interetnic pentru Tineret, Volker Reiter, subsecretarul de stat al Departamentului pentru Relații Interetnice, Dincer Geafer, subsecretarul de stat pentru Relații Interetnice, Thomas Șindilariu, și subsecretarul de stat în cadrul Ministerului Culturii, Irina Cajal-Marin. Aceștia au subliniat în discursurile lor importanța susținerii diversității și a consolidării păcii sociale într-o societate democratică.

Uniunea Ucrainenilor din România continuă să participe cu entuziasm la acest festival, promovând cu bucurie cultura și tradițiile ucrainene.

Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Maramureș, desfășoară un proiect important pentru tinerii și copiii ucraineni din județ: cursuri de dans tradițional. Încă din 29 august, în localitățile Poienile de sub Munte, Ruscova și Rona de Sus, tinerii au avut ocazia să învețe dansuri autentice sub îndrumarea instructorului Deneș Cosovan, consolidându-și legătura cu tradițiile comunității.

Lansat pe 8 august, proiectul oferă tinerilor ucraineni din Maramureș o șansă importantă de a-și aprofunda cunoașterea culturii lor. Cursurile de dans constituie o modalitate agreabilă prin care tinerii își păstrează identitatea și se pregătesc să o prezinte cu mândrie în cadrul evenimentelor și al festivalurilor. Fiecare copil participant își întărește legătura cu rădăcinile sale și devine un susținător al tradițiilor ucrainene.

Facem un apel la părinți să-și înscrie copiii la aceste cursuri și să le ofere oportunitatea de a învăța, de a crește și de a-și consolida apartenența la comunitatea noastră. Aceste sesiuni de dans sunt pași concreți spre un viitor în care cultura ucraineană rămâne puternică și vie prin generațiile tinere.

Următoarele sesiuni au avut loc în ziua de 5 septembrie, după cum urmează: – Căminul Cultural din comuna Bocicoiu Mare, începând cu ora 12:30; – Sediul Organizației Locale Crasna Vișeuului a UUR, începând cu ora 15:00; – Sediul Organizației Locale Valea Vișeuului a UUR, începând cu ora 17:00.

Prin participarea la aceste cursuri, copiii vor contribui la continuitatea tradițiilor și la întărirea comunității ucrainene. Tradițiile noastre trăiesc prin fiecare dans pe care ei îl învață.

Între Colegiul Pedagogic din cadrul Universității „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, Ucraina, și Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava există o veche colaborare care a condus la ideea inițierii proiectului „Integrare educațională și culturală transfrontalieră pentru dezvoltare profesională” prin Biroul Regional de Cooperare Transfrontalieră. Proiectul vizează promovarea educației și a culturii comune între România și Ucraina și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din ambele regiuni.

Pentru a pregăti documentația necesară accesării proiectului, în ziua de 29 august, o delegație din Suceava, din care au făcut parte directorul Colegiului Național „Mihai Eminescu”, prof. dr. Silvia-Corina Nuțu, prof. dr. Mihaela-Delia Martineac, prof.

Marcela Hopulele, prof. dr. Ana-Maria Popescu, și prof. dr. Daniel Hrenciuc, inspector de Istorie în cadrul IȘJ Suceava, s-a deplasat la Cernăuți pentru o întâlnire de lucru. Delegația a fost primită de prof. dr. Natalia Palii, directorul Colegiului Pedagogic din Cernăuți, coordonatorul de proiect, prof. Dmytro Bachinski, și Iulia Hrițcu Andrieș, consilier pentru cooperare internațională și deputat în Consiliul Regional Cernăuți.

În cadrul întrevederii, au avut loc discuții pe tema accesării fondurilor necesare, a etapelor de implementare și a documentației aferente proiectului. Iulia Hrițcu Andrieș, fiind de etnie română și având o experiență de peste 15 ani în colaborarea transfrontalieră româno-ucraineană, a oferit perspective valoroase asupra proiectului.

Președintele Filialei Suceava a UUR, Ilie Sauciuc, a declarat că, deși nu va fi un partener oficial în acest proiect, sprijină toate inițiativele educaționale care contribuie la dezvoltarea învățământului în limba maternă și se oferă să acorde tot suportul necesar.

Proiectul reprezintă o continuare firească a colaborării eficiente dintre cele două instituții și are potențialul de a aduce beneficii semnificative atât pentru cadre didactice, cât și pentru relațiile culturale și educaționale transfrontaliere dintre România și Ucraina.

Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Satu Mare, în parteneriat cu Muzeul Județean Satu Mare și Primăria comunei Medieșu Aurit, a organizat, în perioada 2-4 septembrie, o tabără de vară destinată copiilor ucraineni, și nu numai, la care au participat în total peste 180 de copii, în funcție de activitățile desfășurate.

Prima zi a atras peste 100 de copii din județul Satu Mare la Cuptoarele Dacice din Șuculeu (Medieșu Aurit). Aici, participanții au învățat tehnici de olărit tradițional sub îndrumarea meșterilor olari Istvanfi Geza din Vama (Satu Mare) și Vasile Chira din Cărbunari (Maramureș), într-o încercare de a recrea meșteșugurile dacice. Copiii s-au bucurat și de activități de tras cu arcul, dar și de jocuri tradiționale.

La 3 septembrie, 40 de copii s-au deplasat la stațiunea arheologică Bobald din Carei, unde au avut ocazia să participe la săpături arheologice și să folosească un detector de metale, un instrument specific cercetării arheologice, oferindu-le o experiență autentică în descoperirea artefactelor.

În ultima zi a taberei, alți 40 de copii s-au întâlnit la sediul organizației UUR din Micula, unde au participat la ateliere creative. Aceștia au confecționat păpuși tradiționale ucrainene, cunoscute sub nu-

(Continuare la pagina 5)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 4)

mele de „motanke”, simboluri ale fertilității, prosperității și protecției familiei.

Tabăra a fost realizată cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România.

Organizarea a fost posibilă prin susținerea managerului Muzeului Județean Satu Mare, dr. Liviu Marta, alături de specialiștii Mihaela Grigorean și Kadas Zoltan, precum și de cadrele didactice care predau limba ucraineană: Adriana Bejera Horvat și Alexandra Iurac. Totodată, evenimentul a fost susținut local de gazda Veronica Buciuta (UUR Micula) și de firma de transport MC Daniels din Satu Mare.

„Au fost trei zile deosebite, în care copiii nu doar că au învățat lucruri noi, dar au avut și ocazia de a se relaxa și distra într-un mod unic. Menționăm că taberele dedicate copiilor ucraineni din august și septembrie 2024 au beneficiat de sprijinul financiar al UUR, cu o contribuție semnificativă din partea domnului deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, cel care a venit cu inițiativa organizării acestor evenimente”, a declarat profesoara Alexandra Iurac.

Duminică, în prima săptămână din septembrie, comunitatea Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timișoara s-a reunit cu ocazia praznicului „Adormirii Maicii Domnului”. Evenimentul a adunat un număr mare de enoriași, atât ucraineni, cât și români, polonezi și slovaci, care au participat la slujba religioasă oficiată în altarul de vară.

Un moment deosebit al slujbei l-a reprezentat rostirea rugăciunilor în trei limbi: ucraineană, română și greacă. Preacuviosul Părinte Simeon Stana, exarhul mănăstirilor din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei, a condus serviciul religios, marcând o premieră prin rostirea rugăciunilor în limba greacă. Alături de el, la slujbă, au participat și preoții Cristian Popovici (Timișoara), Petru Popovici (Reșița), Daniel Popovici (Caransebeș), Gheorghe Rusneac și Vasile Anișoreac, care au contribuit la înălțarea spirituală a celor prezenți.

La sărbătoare, au fost prezenți și reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, printre care prof. Maria Szabo-Condrei, președintele filialei, prim-vicepreședinții Vasile Drozd și Mihaela Bumbuc, liderii organizațiilor locale ale UUR din: Bethausen, prof. Vasile Condrei, Petroasa Mare, prof. Mariana Cubaș, Giroc, Todor Șcutca, reprezentanta Organizației de Femei, Bianca Hînda, reprezentantul Organizației de Tineret, prof. Gabriel Bilan, iar, din localitatea Știuca, prof. Mioara Cinar.

Parohul titular al Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timișoara a mulțumit celor prezenți și conducerii Filialei Timiș a UUR, subliniind importanța acestui eveniment pentru comunitatea ortodoxă ucraineană.

Președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a răspuns cu bucurie invitației Filialei UUR – Maramureș și Organizației locale Bocicoiu Mare de a participa la o adevărată sărbătoare a sufletului ucrainean, organizată sub genericul „Folclorul ucrainean: cântece, dansuri și tradiții”.

La eveniment, au participat numeroase grupuri vocale ucrainene maramureșene, precum și grupul

artistic „Soniagina Struna” din Ucraina, care au oferit un spectacol plin de culoare și energie. Spectatorii au avut ocazia să descopere bogăția și diversitatea folclorului ucrainean, de la cântecele tradiționale până la dansurile care reflectă identitatea și moștenirea culturală a acestei comunități.

„M-am bucurat să fiu alături de organizatorii și participanții la acest eveniment care are drept scop întărirea și diversificarea legăturilor culturale, lingvistice și sociale dintre comunitatea ucraineană din România și localități din Ucraina, prin intermediul muzicii, dansurilor și costumelor tradiționale. Bucuria a fost și mai mare atunci când am văzut atât de mulți tineri prezenți, mulți dintre ei participanți la atelierele de vară, organizate de Uniunea Ucrainenilor din România pentru copiii ucraineni din localitate”, a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

El a subliniat, cu acest prilej, importanța conservării și promovării limbii, culturii și tradițiilor ucrainene, amintind, totodată, că păstrarea și promovarea moștenirii culturale ucrainene reprezintă o misiune importantă pentru Uniune. Este de admirat faptul că, deși Organizația locală Bocicoiu Mare a UUR nu este foarte mare, aceasta reușește să organizeze astfel de evenimente importante, a mai spus președintele UUR.

De asemenea, el a mulțumit partenerilor ucraineni și ansamblurilor artistice din Ucraina pentru prezență și pentru faptul că, în ciuda greutăților cu care se confruntă din cauza războiului, găsesc timpul și energia necesare pentru a se afla în mijlocul comunității ucrainene din România.

Acțiunea a constituit un bun prilej de a celebra cultura, istoria și identitatea națională și de a sublinia importanța păstrării valorilor tradiționale în context modern.

La 8 septembrie, atât Biserica Ortodoxă, cât și cea Catolică au sărbătorit Nașterea Maicii Domnului, cunoscută și sub denumirea de Sfânta Mărie Mică, aceasta fiind prima sărbătoare importantă din noul an bisericesc. În cadrul comunității din Gropeni, evenimentul religios a adunat numeroși credincioși din zonă, marcând un moment de mare încărcătură spirituală.

La Biserica Ortodoxă din Gropeni, părintele paroh Ioan Cîrstean a condus slujba alături de un sobor format din șapte preoți din parohiile învecinate: pr. Vasile Mierlă din Siret, pr. Daniel Petrașuc din Negostina, pr. Vasile Perdeică din Vicovul de Jos, pr. Nicolae Rusu din aceeași localitate, pr. Emanuel Zinici din Rudești și pr. Dumitru Naherneac din Dânila.

Liturghia a fost oficiată bilingv, în limbile română și ucraineană, corul bisericii oferind răspunsurile în limba ucraineană. Mesajul religios a fost transmis de pr. Vasile Perdeică, acesta îndemnându-i pe credincioși să se roage cu credință profundă Maicii Domnului, pentru că ea ascultă rugile lor și le înalță către Iisus Hristos.

Vremea prielnică și semnificația sărbătorii au atras un număr mare de credincioși din localitățile învecinate. Printre cei prezenți, s-au numărat și viceprimarul comunei Bălcăuți, Iulian Chideșa, și Cristina Chideșa, membră a Comitetului Filialei Suceava a UUR.

La Biserica Greco-Catolică din Gropeni, credincioșii, atât localnici, cât și cei veniți din împrejurimi –

Bălcăuți, Negostina, Siret și Rădăuți, au sărbătorit împreună Nașterea Maicii Domnului. Alături de părintele paroh Vitali Popovics, au slujit pr. protopop Ionuț Ursuleac din Cacica și pr. Florin Marușciac din Baia Mare. Liturghia a fost oficiată integral în limba ucraineană, iar corul, condus de cantorul Ioan Radu Nicolaișen, a oferit răspunsurile.

Cuvântul de învățătură a fost rostit atât în ucraineană, de pr. Florin Marușciac, cât și în română, de pr. Protopop Ionuț Ursuleac.

Uniunea Ucrainenilor din România a fost prezentă prin reprezentanții săi și a sprijinit organizarea sărbătorii la ambele biserici, oferind suport financiar pentru buna desfășurare a evenimentelor.

Sâmbătă, 14 septembrie a.c., „Clubul copiilor ucraineni” din cadrul Filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat un eveniment intitulat „Ziua Drapelului Național al Ucrainei”. Gazda acțiunii, Lyudmyla Dorosh, redactor-șef al revistei pentru copii „Clopotelul”, editat sub egida UUR, a pregătit o serie de activități destinate copiilor.

În debutul evenimentului, au fost prezentate cele mai importante simboluri naționale ale Ucrainei, printre care și drapelul național. Participanții la eveniment, atât copiii ucraineni din România, cât și cei din Ucraina stabiliți în Cluj, au aflat că respectivele culori ale steagului ucrainean au mai multe

semnificații. Din punct de vedere religios, galbenul reprezintă Creatorul, iar albastrul reprezintă tot ce este pământesc. Potrivit unei alte versiuni, acestea sunt simboluri ale celor două elemente primordiale ale naturii: apa și focul. Dar cea mai răspândită este versiunea potrivit căreia albastrul simbolizează cerul, iar galbenul reprezintă spicele de grâu de pe pământul ucrainean. Copiii au aflat cum s-a schimbat steagul de-a lungul timpului și când a fost înregistrat public pentru prima dată steagul actual albastru-galben, precum și despre recordurile stabilite de steagul ucrainean: cel mai lung, cel mai mare steag, steagul cu cel mai înalt catarg etc.

Kira Nestman, una dintre participantele constante la evenimentele pentru copii, a recitat poezia lui Oleksandr Oles „Steagul nostru natal”. La finalul părții informativ-educative a evenimentului, copiii au ascultat poezia-îndemn „Nu uita!”, scrisă de Viktor Teren, după care au interpretat cu toții cântecul patriotic pe versurile lui Oleksandr Oles: „Armata ucraineană parcă s-a ridicat din mormânt...”, scrise în 1917. Deși au trecut mai bine de 100 de ani de atunci, cântecul este la fel de actual și de emoționant ca atunci când a fost scris.

În a doua parte a evenimentului – atelierul de creație, copiii au învățat să facă din panglici brățări

(Continuare la pagina 6)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 5)

patriotice galben-albastre și o aplicație patriotică a drapelului ucrainean. Ca de fiecare dată, evenimentul s-a desfășurat într-o atmosferă prietenoasă și caldă, iar, la sfârșitul acțiunii, toți copiii au primit noile numere ale revistelor „Clopoțelul” și „Albi-ruța”.

Organizația locală Ruscova a Filialei UUR Maramureș, reprezentată de președintele Pinteș Mariciuc, a organizat o călătorie de documentare cu scop spiritual, în prima jumătate a lunii septembrie.

Pelerinii au avut bucuria de a poposi, pentru rugăciune, în mai multe lăcașuri sfinte, precum Mănăstirea Râmeț, Mănăstirea Dumbrava și Mănăstirea Prislop.

Aceste locuri de mare încărcătură duhovnicească și istorică, recunoscute pentru valoarea lor spirituală deosebită, le-au oferit călătorilor clipe de reconectare cu credința, de reflecție profundă, întărind astfel legătura comunității ucrainene cu tradițiile religioase și spiritualitatea ortodoxă.

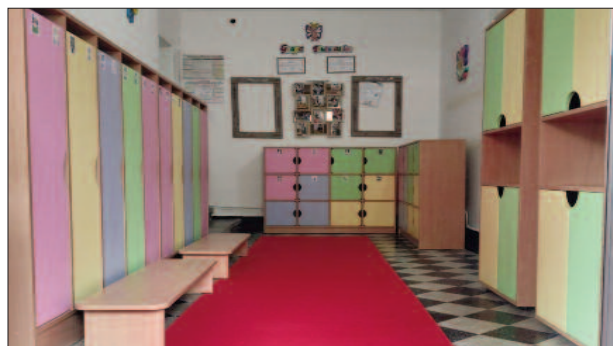
Uniunea Ucrainenilor din România susține, în mod activ, inițiativele care promovează cultura și valorile spirituale ale comunității, sprijinind dezvoltarea armonioasă a identității religioase și culturale. Pe deplin conștientă de rolul central pe care îl joacă credința în viața comunităților etnice, UUR promovează păstrarea nealterată a tradițiilor religioase și a valorilor morale, care contribuie decisiv la coeziunea comunității.

Uniunea Ucrainenilor din România, consecventă misiunii de promovare a educației în limba maternă, continuă programele sale multianuale de investiții, modernizare și dezvoltare a bazei materiale a instituțiilor de învățământ cu predare în limba ucraineană, inclusiv prin dotarea grădinițelor, în special a celor din mediul rural, cu tot ceea ce este necesar pentru funcționarea acestora în cele mai bune condiții.

Recent, printr-o reacție promptă la solicitarea venită din partea doamnei educatoare Liuba Rusneac, UUR a achiziționat, din fonduri proprii, piese de mobilier noi, bănci și dulapuri tip vestiar, adecvate vârstei copiilor, precum și dulapuri pentru depozitarea materialelor didactice, pentru Grădinița cu Program Normal Coștiui, județul Maramureș, în valoare totală de 6.580 lei.

Solicitarea a venit în contextul necesității de a îmbunătăți condițiile de desfășurare a activității educaționale, ca urmare a lipsei unor spații și dotări adecvate, pentru a asigura confortul necesar copiilor înscriși la această grădiniță.

Educația joacă un rol crucial în păstrarea atât a identității culturale și lingvistice, cât și a valorilor și

tradițiilor, contribuind la formarea viitoarelor generații de tineri, iar UUR va fi mereu alături de copii, părinți și cadre didactice.

Președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a răspuns cu bucurie invitației președintelui Filialei Arad a Uniunii Ucrainenilor din România, Gavrilă Miculaiciuc, de a participa la cea de-a VII-a ediție a „Concertului de muzică religioasă ucraineană”, organizat în comuna Târnova, județul Arad, în ziua de 22 septembrie a.c.

Evenimentele de acest fel ne unesc pe noi, ucrainenii din toate județele, și, în egală măsură, ne apropie de Dumnezeu, a spus președintele UUR, care a salutat prezența la eveniment a reprezentanților tuturor cultelor religioase din localitate.

El și-a reamintit cu drag de prima ediție a acestui concert la care a participat, în localitatea Dud, și s-a bucurat că această manifestare culturală, ajunsă acum la cea de-a VII-a ediție, a devenit un eveniment de tradiție al Uniunii Ucrainenilor din România.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a felicitat Filiala Arad a UUR pentru organizarea deosebită a acestui concert și mai ales pentru perseverența și dedicarea de a organiza astfel de evenimente de înaltă clasă, dedicate tinerilor, care contribuie la păstrarea acestui valoros tezaur cultural al poporului ucrainean.

Președintele UUR a menționat cu satisfacție faptul că tinerii continuă să transmită valorile noastre, ducând mai departe cultura, limba și tradițiile ucrainene, indiferent de locul în care se află.

În egală măsură, a apreciat faptul că Filiala UUR Arad este un exemplu de unitate și colaborare atât cu administrația publică locală, cât și cu comunitatea ucraineană, reiterând sprijinul și deschiderea Uniunii Ucrainenilor din România față de reprezentanții administrației publice locale și comunitatea ucraineană.

El a subliniat, de asemenea, faptul că suntem binecuvântați să trăim în România, unde minoritățile naționale beneficiază de sprijinul statului pentru a-și menține valorile și cultura. Totodată, i-a asigurat pe cei prezenți că Uniunea Ucrainenilor din România va continua să sprijine Filiala Arad și comunitatea ucraineană din județ, menționând, în același timp, că UUR colaborează și susține toate cultele religioase din care fac parte etnicii ucraineni din România.

În ziua de 21 septembrie, marcăm an de an Ziua Internațională a Păcii, un prilej important de reflecție și solidaritate. Instituită de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în 1981, această zi promovează armonia între popoare, toleranța și respectul pentru drepturile fundamentale ale omului. Tema de anul acesta, „Cultivarea unei culturi a păcii”, ne îndeamnă să consolidăm împreună valorile care ne unesc.

În școlile din județul Suceava, această zi a fost marcată prin activități educative desfășurate la orele de limba ucraineană, unde elevii au fost inspirați de mottoul „Pacea este libertatea noastră de a fi fericiți!”. La Școala Gimnazială Paltinu, sub îndrumarea prof. Constantina Bursuc, elevii au realizat un proiect creativ având în centrul său simbolul porumbelului păcii, cel care, în urmă cu mii de ani,

a adus ramura de măsline anunțând sfârșitul potopului, redând speranța unui nou început. Copiii de la Școala Gimnazială Argel, îndrumați de prof. Cerasela Ciornei, au creat postere cu desene și mesaje de pace, visând la o lume în care războaiele nu există, iar înțelegerea și armonia domină.

Cu un gând plin de compasiune pentru milioanele de copii care trăiesc sub teroarea războiului și pentru cei care au fost forțați să-și abandoneze căminele, elevii coordonați de prof. Iuliana Zebreniuc au lansat porumbei și baloane albastre, galbene și albe, un gest simbolic prin care și-au dorit ca mesajele lor de pace să ajungă cât mai departe.

Copiii reprezintă viitorul nostru și este esențial să le însușim valorile păcii, armoniei și respectului pentru ceilalți. Așa cum spunea și Secretarul General al ONU, Ban Ki-moon, să-i învățăm pe copiii noștri despre toleranță și respect reciproc: „Să investim în școli și în profesorii care vor construi o lume mai dreaptă. Să luptăm pentru pace și să-i apărăm cu toată puterea noastră!”.

Pentru 51 de elevi ucraineni și profesorii lor de la Școala Gimnazială din Bârna, ziua de 22 septembrie a fost o aventură în inima istoriei și a naturii. Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat o excursie tematică, oferind tinerilor oportunitatea de a vizita locuri pline de semnificație culturală și istorică.

Împreună cu dascălii lor – managerul școlii, prof. Ionel Petrea, profesorul de limba ucraineană Ioan Smecicaș și președintele Organizației locale UUR Bârna, Ioan Longa, elevii au pornit la drum spre o serie de obiective care le-au deschis noi perspective.

Prima oprire, la Băile Herculane, a fost o lecție deschisă despre frumusețea arhitecturală și bogatul patrimoniu istoric al stațiunii, oferindu-le tinerilor o incursiune într-un adevărat muzeu în aer liber. Înscrie pe Lista Monumentelor Istorice, clădirile au captivat atenția excursioniștilor, iar elevii au aflat despre perioada de glorie a acestei stațiuni balneare, cunoscută cândva pentru eleganța și frumusețea sa arhitecturală.

Excursia a continuat cu vizita la Drobeta-Turnu Severin, unde au descoperit Cetatea, Muzeul Regiunii Porțile de Fier și Aquariumul cu colecția sa impresionantă de pești exotici și sturioni, „darul cel

mai valoros al Dunării”, pe cale de dispariție. Tinerii au fost fascinați de varietatea peștilor și atenți la lecția despre fragilitatea ecosistemelor naturale și nevoia de protejare a speciilor aflate în pericol.

(Continuare la pagina 12)

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA, 10 DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE

(Urmare de la pagina 1)

Visul nostru comun este să aducem aici o Europă adevărată, să aducem și să trăim, aici, visul european, de care, mâine, să se bucure și frații și prietenii noștri din Ucraina, construind, la Kiev, o Europă la fel de frumoasă și de prosperă, precum la Lisabona, Paris, Londra sau București.

6. Instrumentele și resursele noastre pentru a apăra și promova profilul identitar ucrainean în România sunt diplomația, decența și dialogul. Ne sunt străine ura, agresivitatea și barbaria. Cultivăm permanent dialogul constructiv cu toți cei care ne pot înțelege și sprijini. Toți cei care ne înțeleg și ne sprijină ne sunt prieteni. Cei care, puțini la număr, nu ne înțeleg și nu ne sprijină (încă), ne vor deveni prieteni. Armele noastre sunt buna credință, deschiderea, dialogul, diplomația, decența.

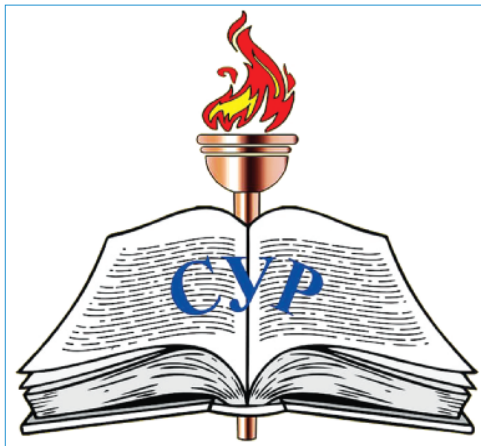
7. Sporim, permanent, nivelul de trai și calitatea vieții ucrainenilor din România. Sporim calitatea vieții lor, prin investiții masive în infrastructură, prin idei generatoare de proiecte de investiții. Am creat și am dezvoltat în UUR o echipă valoroasă și creativă, care știe să scrie proiecte cu finanțare europeană multiplă. Ideile noastre valoroase și creative vor dezvolta proiecte de calitate și vor aduce în comunitățile noastre bani europeni, investiții majore. Ideile vor genera proiecte, proiectele vor aduce investiții, iar comunitățile noastre locale vor prospera.

8. Ne bazăm puternic pe comunitățile noastre locale. Comunitatea sfințește locul, așa cum și omul o face. Aducem investiții în aceste comunități, aducem standarde de viață europeană în ele. Însă dragostea pentru ceea ce suntem și respectul pentru principii, credințe și valori le construim împreună. Muncim permanent să păstrăm și să sporim, în comunitățile noastre, zestrea pe care am primit-o. Dragostea pentru muncă, credința în Dumnezeu, încrederea în școală și în educație, etica puternică, morala, cinstea și bunul simț. Și pe aceste valori se clădește o comunitate prosperă, nu doar pe proiecte de infrastructură. Calitatea vieții noastre este dată, în principal, de forța credințelor noastre, de respectul pentru tradiții, dar și pentru regulile comunitare. Avem grijă de sufletul și de spiritul nostru, pentru a nu le lăsa să se risipească

în zgomotul unei lumi care nu mai crede în rădăcini, în tradiții, în valori și în modele.

9. În această lume zgomotoasă, dispusă să se piardă ori să se vândă ușor, noi, comunitatea ucraineană din România, suntem o ancoră puternică. Noi ținem la credințele noastre, la felul nostru specific de a fi. Noi suntem obligați și onorați să păstrăm zestrea noastră identitară. Noi nu avem me-teahna fugii, nu generăm cutremure, nu promovăm ura, nu generăm clivaje. Noi suntem o ancoră a stabilității, a decenței și a bunului simț. Am dovedit-o în întreaga noastră istorie. Suntem o insulă de echilibru într-un univers care se clatină. Am fost și rămânem ancoră, stabilitate și echilibru.

10. Ne facem tot mai mulți prieteni, parteneri și aliați. Suntem parte a unei rețele naționale de parteneriate, care include instituțiile fundamentale ale statului, autorități centrale și locale, instituții strategice, oameni care au performat profesional, culte și asociații nonguvernamentale. Dezvoltăm, permanent, parteneriate cu prieteni și instituții din Ucraina. Promovăm modelele noastre de bune practici și de performanță în Ucraina și în Republica Moldova. Suntem, deja, bine reprezentați în Congresul Mondial al Ucrainenilor, unde am reușit să promovăm, ca etalon de bune practici, modelul național românesc al asigurării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale. Respirăm în Europa și în lume prin prieteni și parteneri aleși. Calitatea și anvergura acestora este o confirmare a căii juste pe care am ales-o noi înșine: decența, diplomația și dialogul. Prietenii comunității ucrainene sporesc constant, resursele comunității sporesc constant. Am preluat o moștenire pe care o sporim convingător, în toate formele ei.

PRIORITĂȚI DE ACȚIUNE ȘI ACTIVITATEA REPREZENTANTULUI UUR ÎN CAMERA DEPUTAȚILOR ÎN PERIOADA 2020-2024

1. Activitate parlamentară bogată și responsabilă, axată pe prioritățile comunității ucrainene din România. Cifre relevante: 119 luări de cuvânt, dintre care 66 declarații politice; 138 de întrebări și interpelări; 32 de proiecte legislative inițiate, dintre care 7 promulgate legi. Am fost conștient de veghe a comunității ucrainene în Parlamentul României și am fost, ca reprezentant al acestei comunități, parte activă a puterii politice, parte responsabilă a me-

canismului de decizie la nivel național, facilitator de proiecte pentru comunitățile noastre locale.

2. Reprezentare substanțială a comunității în dialogul național și internațional. Am reprezentat comunitatea atât în Parlamentul României, în Grupul Minorităților Naționale și în Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă (vicepreședinte), cât și în 4 Grupuri de prietenie cu Parla-mentele altor state (Grupul parlamentar de prietenie cu Canada, în calitate de secretar, Grupul parlamentar de prietenie cu Ucraina, Grupul parlamentar de prietenie cu Elveția și Grupul parlamentar de prietenie cu Republica Estonia). Am fost ales, în 2024, vicepreședinte regional al Congresului Mondial al Ucrainenilor, cel mai puternic for internațional al diasporei ucrainene. Am sporit în vizibilitate comunitatea ucraineană din România, am extins cercul de prieteni ai acesteia în România, în Ucraina și în lume.

3. Prioritatea absolută a reprezentat-o lupta politică pentru consolidarea identitară a comunității ucrainene din România, menținerea, dezvoltarea și promovarea valorilor și tradițiilor ei, a limbii ucrainene ca limbă maternă, a portului, cântecului și dansului popular, a obiceiurilor și datinilor specifice. Am păstrat nealterată identitatea noastră, așa cum ne-a fost dată de bunici și de părinți, în locurile în care ne-am născut.

4. Catalizarea și coordonarea sprijinului național pentru comunitatea ucraineană: menținerea, amplificarea, diversificarea și prioritizarea sprijinului autorităților naționale centrale și locale din România pentru afirmarea identității comunității ucrainene din România, accesul la educație în limba maternă și identificarea de soluții la nevoile și problemele acesteia. Grație efortului nostru, comunitatea ucraineană a rămas permanent pe agenda de lucru și de acțiune a instituțiilor centrale și locale, mobilizate și coordonate în regim permanent de către conducerea UUR. Prin dialog constructiv permanent, prin

perseverență, diplomație și decență, am mobilizat toți prietenii din România ai comunității, toată resursa instituțională și civică a țării, pentru a fi aproape de comunitatea ucraineană, pentru a o înțelege, cunoaște, prețui și iubi.

5. Dezvoltarea comunităților ucrainene locale. Am adus investiții semnificative în comunitățile noastre locale, în valoare de zeci și sute de milioane de euro. Am generat obiective strategice de investiții finanțate din bugetul național și din bugetele locale. Am scris proiecte cu finanțare europeană pentru comunitățile noastre locale. Am creat echipe de experți în scrierea proiectelor cu fonduri europene. Am construit rețele solide de parteneriat cu instituții valoroase din România și din vecinătate, pentru a scrie și implementa proiecte de investiții pentru comunitățile noastre. Am creat premise solide pentru dezvoltarea sustenabilă a acestora. Am mobilizat permanent idei, proiecte, oameni și resurse pentru dezvoltarea comunităților noastre, pentru dezvoltarea infrastructurii, a bazei materiale și educaționale etc. Pe baza acestor proiecte, comunitățile ucrainene vor deveni treptat prospere și bogate. Am muncit și muncim permanent, responsabil, creativ și cu rezultate vizibile și convingătoare, pentru creșterea nivelului de trai și a calității vieții ucrainenilor din România.

6. Creșterea reprezentării comunității ucrainene în administrația locală. La alegerile locale din 2024, am realizat o creștere de cca 25% a reprezentării noastre județene și locale. Avem un număr record de aleși locali în 8 județe (Arad, Botoșani, Maramureș, Satu-Mare, Suceava, Timiș, Caraș-Severin și, în premieră, Tulcea). Am îmbunătățit considerabil și convingător capacitatea de performanță a administrațiilor locale și a aleșilor noștri în aceste administrații. De proiectele, viziunea și forța lor, la nivel local, vor depinde marile proiecte ale comunității. Am crescut în mod permanent reprezentarea comunității ucrainene în administrația locală și vom face din reprezentanții noștri locali o echipă redutabilă de experți și funcționari care să aducă proiecte de calitate și investiții majore în comunitățile lor.

7. Consolidarea schimburilor culturale, umanitare, educaționale cu Ucraina: amplificarea sprijinului autorităților și al comunităților locale ucrainene pentru soluționarea nevoilor educaționale și identitare ale comunității ucrainene din România (donații de carte și manuale, pregătirea profesorilor de limba ucraineană, sprijin logistic și material etc). Am adus în comunitățile noastre, din Ucraina, carte ucraineană, suport pedagogic și logistic pentru predarea limbii ucrainene, prieteni și parteneri pentru marile noastre proiecte în domeniul educației.

(Continuare la pagina 10)

NOII ALEȘI LOCALI AI UUR – 2024

MARAMUREȘ

Remeți

Primar
BRÎNZANIC IVAN-CLAUDIU,
economist, 46 ani

Consilier
ȘTEFAN MARIA
cadru didactic, 55 ani

Rona de Sus

Consilier
LAURUC MIHAI-IOAN
administrator, 58 ani

Repedea

Consilier
RECALO IOAN
antreprenor, 42 ani

Consilier
MANEA BILICI CONSTANTIN
inginer silvic, 40 ani

Consilier
PĂSCUȚ VASILE
profesor, 73 ani

Consilier
ROMAN MARIAN RADU
mecanic auto, 54 ani

Bistra

Consilier
GAVA LIVIU
antreprenor, 35 ani

Consilier
MOCERNAC ALEXANDRU-
GHEORGHE
asist. univ. 28 ani

Bocicioiu Mare

Consilier
HRENIUC VASILE
acar CFR, 57 ani

Consilier
MANZIUC MIHAI
electromecanic, 41 ani

Consilier
DUBOVICI IOAN
instalator, 57 ani

Poienile de sub Munte

Consilier
STULEANIC SERGHEI
administrator patrimoniu,
56 ani

Consilier
ONCEA IOAN
apicultor, 56 ani

Ruscova

Consilier
MARICIUC PINTEA
pensionar, 69 ani

Ruscova

Consilier
BODNAR IOAN
director adj. școlar, 54 ani

Consilier
CORJUC ANA
secretar, 35 ani

SATU MARE

Micula

Consilier
BUCIUTA VASILE
economist, 48 ani

Consilier
BUMBAR IOAN
tâmplar, 53 ani

Terebești

Consilier
MOTICĂ VASILENA
cosmeticiană, 56 ani

ARAD Târnova

Consilier
MOROZ MARIA
cadru didactic, 56 ani

MICULAICIUC IOAN
administrator, 40 ani

(Continuare la pagina 9)

NOII ALEȘI LOCALI AI UUR – 2024

SUCEAVA

Bălcăuți

Consilier
ȘOIMAN PETRU-ȘTEFAN,
profesor, 36 ani

Breaza

Consilier
MISIUC BOGDAN
profesor, 32 ani

Brodina

Consilier
TORAC ELENA
meșter popular, 53 ani

Izvoarele Sucevei

Consilier
MEHNO VASILE
antreprenor, 58 ani

Moldova Sulița

Consilier
CORUȚ VICTORIAȚA
îngrijitor, 40 ani

Siret

Consilier
IANOȘ FLORICA ZIRCA
profesor, 55 ani

Vatra Moldoviței

Consilier
BURSUC CONSTANTINA
profesor, 30 ani

Consilier
FERCAL FILARET
tehnician veterinar, 48 ani

Ulma

Consilier
CIOCAN NICOLAI
admin. patrimoniu, 59 ani

Consilier
CHIMIUC GEORGIANA
profesor, 40 ani

CARAȘ-SEVERIN

Ulma

Consilier
GORBAN ION
focist, 52 ani

Copăcele

Consilier
CIUPA ILEANA
pensionară, 69 ani

Păltiniș

Consilier
ȘEICO IOAN
electrician, 53 ani

Sacu

Consilier
DZIȚAC VASILE
pensionar, 65 ani

Crișan

Consilier
GHERMAN LUCICA
bibliotecară, 56 ani

BOTOȘANI

Cândești

Consilier
IAVORENCIUC DUMITRU
sofer, 59 ani

Consilier
HRINCIUC IOAN
tehnician transport, 40 ani

Bara

Consilier
DĂNILĂ G. GHEORGHE
tehnician veterinar, 55 ani

Bârna

Consilier
LONGA IOAN
pensionar, 69 ani

Bethausen

Consilier
CONDREI VASILE
pensionar, 73 ani

(Continuare la pagina 10)

NOII ALEȘI LOCALI AI UUR – 2024

TIMIȘ

Criciova

Consilier
ȘANDOR VASILE,
cantor bisericesc, 62 ani

Găvojdia

Consilier
ROSOCA VASILE
șofer de ambulanță, 48 ani

Știuca

Consilier
LAVER SORIN
tehnician silvic, 48 ani

Ohaba Lungă

Consilier
CIN ALEXANDRA-COSMINA
vânzătoare, 34 ani

Victor Vlad Delamarina

Consilier
CUBAȘ MARIANA
profesor, 46 ani

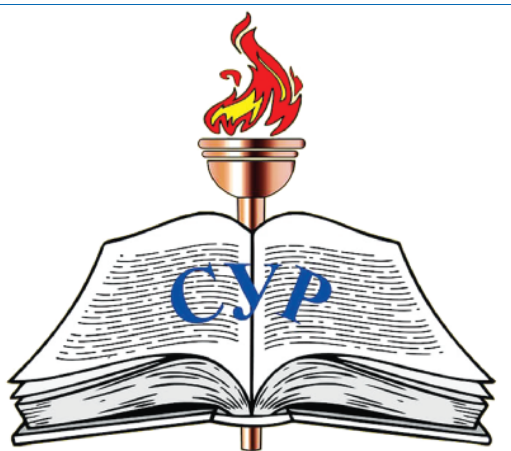
PRIORITĂȚI DE ACȚIUNE ȘI ACTIVITATEA REPREZENTANTULUI UUR ÎN CAMERA DEPUTAȚILOR ÎN PERIOADA 2020-2024

(Urmare de la pagina 7)

8. Promovarea, de la înalta tribună a Parlamentului, a unor inițiative care consolidează vocația europeană a României și vocația europeană a comunității ucrainene din România: am promovat standarde de performanță în educație, proiecte pentru tineri, pentru noile generații, proiecte și standarde de performanță în mediile administrative, inițiative verzi (de mediu). Valorile europene, tinerii, educația și mediul au fost preocupările și prioritățile noastre permanente. Într-o lume instabilă, am fost o ancoră de stabilitate, un factor de echilibru. O ancoră europeană.

9. Facilitarea și consolidarea în regim permanent a relației bilaterale dintre România și Ucraina: înlesnirea contactelor dintre autoritățile centrale și locale, mediile de afaceri, reprezentanți locali ai comunității ucrainene și reprezentanți locali ai autorităților ucrainene la nivel de regiuni, raioane și comunități etc. Am fost cureaua de transmisie a relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina, podul marilor proiecte ale relației, liantul care a făcut posibilă ambiția părților de dezvoltare a unui parteneriat strategic. Alături de comunitatea românească din Ucraina, noi suntem garanția și fundamentul parteneriatului strategic dintre România și Ucraina, podul spiritual pe care se trece în ambele sensuri.

10. Consolidarea permanentă a sprijinului european pentru Ucraina și Republica Moldova și a sprijinului pentru refugiații ucraineni în România. Am creat și am derulat sute de proiecte de sprijin pentru refugiați, am fost parte a efortului național mai larg de a facilita intrarea și șederea lor în România, de a simplifica și înlesni acomodarea și integrarea lor în societatea românească. Războiul din Ucraina a probat și a consolidat capacitatea noastră de acțiune coezivă, precum și capacitatea noastră de sprijin pentru refugiați. Suntem, totodată, parte a efortului național mai larg de a sprijini multivectorial Ucraina în acest război și de a sprijini aspirația europeană și euroatlantică a Ucrainei și a Republicii Moldova.

Întrevedere între președintele Nicolae-Miroslav Petrețchi și ambasadorii Statelor Unite și Ucrainei în România

Joi, 3 octombrie, reprezentanți ai Uniunii Ucrainenilor din România, alături de președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, au avut o întrevedere cu Ambasadorul Statelor Unite în România, E.S. doamna Kathleen A. Kavalec, și cu Ambasadorul Ucrainei în România, E.S. domnul Ihor Prokopciuk, aflați într-o vizită la Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției.

La discuții au participat, de asemenea, primarul Municipiului Sighetu Marmăției, Vasile Moldovan, Inspectorul Școlar General al IȘJ Maramureș, Mihai Cosmin Pop, Inspectorul Școlar General Adjunct Filip-Dan Andrei, directorul liceului ucrainean, prof. Lucreția Semeniuc, inspectorii școlari pentru minoritatea ucraineană din județele Maramureș, Suceava, Timiș și Botoșani, precum și cadre didactice de limbă ucraineană.

Cu această ocazie, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat faptul că Uniunea Ucrainenilor din România este singura organizație care reprezintă cu adevărat interesele comunității ucrainene din România și care are reprezentare în Parlamentul României, precum și numeroase filiale și organizații locale în toate județele și localitățile în care trăiesc compact etnicii ucraineni. Prin activitățile și proiectele desfășurate în toate domeniile, UUR este în prezent un model de organizare eficientă pentru celelalte organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, a adăugat președintele UUR.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat importanța educației în limba maternă, pe care o consideră o prioritate pentru orice comunitate care își dorește un viitor mai bun, exprimând sprijinul constant și consecvent al UUR pentru învățământul în limba ucraineană, care s-a materializat în dotarea școlilor, stimularea performanțelor școlare ale elevilor, facilitarea accesului la învățământul preuniversitar și universitar pentru tinerii din medii defavorizate, și nu numai. Președintele UUR a reiterat, de asemenea, sprijinul pentru directorii și cadrele didactice în nobile misiuni de formare a noilor generații, de păstrare, dezvoltare și afirmare a identității lingvistice și culturale, prin promovarea limbii ucrainene.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a amintit contribuția UUR la integrarea refugiaților în societatea românească, prin implicarea acestora în activitățile filialelor și organizațiilor locale, cel mai recent exemplu fiind deschiderea unui sediu al UUR la Constanța, unde se află a doua cea mai mare comunitate de refugiați ucraineni, după București. De altfel, UUR s-a implicat nemijlocit în sprijinirea refugiaților ucraineni încă de la începutul invaziei ruse pe scară largă din Ucraina.

Potrivit președintelui său, UUR acordă o importanță specială intensificării legăturilor economice dintre România și Ucraina, Nicolae-Miroslav Petrețchi amintind recenta deplasare a unei delegații la Ivano-Frankivsk, pentru a participa la cea de-a II-a ediție a Forumului Internațional „Regiunea Ivano-Frankivsk – partener de încredere”.

Unul dintre dezideratele Uniunii Ucrainenilor din România este acela de a menține și de a dezvolta relațiile actuale foarte bune dintre administrațiile locale, dintre comunitățile de afaceri din regiunile și județele limitrofe din România și Ucraina, dintre membrii comunității ucrainene din România și partenerii săi din Ivano-Frankivsk și alte regiuni din Ucraina și Republica Moldova, a subliniat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Sursa: uur.ro

Întâlnire istorică

Președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a participat duminică, 15 septembrie, la slujba oficiată de Întâistătătorul Bisericii Greco-Catolice Ucrainene, Preafericitul Sviatoslav Șevciuc, Arhiepiscop Major de Kiev-Halyci, la biserica „Preasfânta Treime” din Crăciunești, jud. Maramureș.

Ulterior, el a avut bucuria de a primi delegația condusă de Preafericitul Sviatoslav Șevciuc la sediul Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, în cadrul unei întâlniri cu reprezentanții comunității ucrainene din România.

În timpul întrevederii, Nicolae-Miroslav Petrețchi a prezentat activitatea Uniunii Ucrainenilor din România, modul în care UUR contribuie la promovarea drepturilor și intereselor ucrainenilor din România, susține și promovează identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, conservarea patrimoniului cultural, păstrarea tradițiilor și obiceiurilor în rândul persoanelor aparținând minorității ucrainene.

Președintele UUR a subliniat, cu această ocazie, rolul central al bisericii în viața spirituală a credincioșilor ucraineni, privind păstrarea și conservarea valorilor tradiționale ucrainene și transmiterea acestora din generație în generație. Tradițiile și obiceiurile au fost mereu în strânsă legătură cu religia, care a avut un rol major în păstrarea acestora de-a lungul timpului.

El a vorbit, de asemenea, despre colaborarea foarte bună pe care Uniunea Ucrainenilor din România o are cu toate cultele religioase de care aparțin ucrainenii din România, inclusiv cu Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean din România, cu care a încheiat recent un Protocol de colaborare. A arătat că acest document reprezintă consfințirea unei colaborări deja existente și funcționale, fiind o bază solidă pentru continuarea și aprofundarea unui dialog permanent și eficient între cele două părți.

În contextul războiului de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei, Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat sprijinul statului și poporului român, în general, și al UUR, în particular, pentru statul vecin și pentru cetățenii ucraineni, refugiați sau strămutați intern din cauza agresiunii armate rusești.

Arhiepiscopul Major al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene, o persoană de o

rară modestie și delicatețe, a mulțumit pentru primirea călduroasă, subliniind că a fost plăcut surprins de comunitatea ucraineană din România, pe care o consideră cea mai unită și bine organizată dintre cele care formează diaspora ucraineană din întreaga lume, menționând, totodată, că ucrainenii din Maramureș nu constituie o diasporă propriu-zisă, ci sunt autohtoni care s-au format pe aceste meleaguri ca popor și și-au dezvoltat propria limbă, ucraineana, și propriul etnos.

De asemenea, Preafericitul Sviatoslav Șevciuc a afirmat că este impresionat de modul în care UUR reprezintă interesele membrilor comunității ucrainene din România, precum și de atenția deosebită pe care aceasta o acordă educației în limba maternă.

La discuții, au fost prezenți reprezentanți ai conducerii UUR, inclusiv președinți ai filialelor și organizațiilor locale ale UUR din județul Maramureș, primari și consilieri locali ai UUR din localități cu populație majoritar ucraineană etc.

Sursa: uur.ro

Festivalul Internațional de Folclor „Întâlniri Bucovinene” a ajuns la cea de a 35-a ediție și este unicul festival din Europa care reunește bucovinenii răspândiți în diferite țări și prezintă destinele lor istorice. Este un amplu proiect care are ca direcții activități și obiective culturale, fiind inițiat, la începutul anilor '90 ai secolului trecut, de către polonezi, cu scopul atât de a promova și păstra tradițiile culturii bucovinene, legăturile între etniile bucovinene, cât și a face schimb de experiențe între artiștii din diferite țări.

Începutul acestui proiect a cuprins patru țări: Polonia, Ungaria, Ucraina și România, pe parcursul anilor acestora alăturându-se și altele, iar anul acesta fiind prezentă și Republica Moldova. Edițiile de început au fost mai modeste, dar, cu timpul, festi-

Tradiții bucovinene la „Întâlniri Bucovinene”

valul a câștigat multă popularitate și prestigiu, încât a devenit simbolul unității și colaborării între etniile bucovinene, numărul participanților și a țărilor implicate fiind în creștere, reunind tot mai mulți artiști. Pe parcursul unui an, scenele festivalului din cele patru țări (Polonia, Ucraina, Ungaria și România) constituie un spațiu semnificativ pentru prezentarea întregului spectru al folclorului bucovinean.

În România, acest festival s-a desfășurat până în prezent numai în orașul Câmpulung Moldovenesc, județul Suceava, care, an de an, a îmbrăcat cele mai alese haine de sărbătoare, că doar aici locuiesc cei mai mulți bucovineni, oameni harnici, cu tradiții și obiceiuri dintre cele mai frumoase, cu o bogată zestre folclorică. Pe parcursul celor trei zile de festival, este dedicat și un moment pentru finala concursului „Comori de suflet românesc”, care se desfășoară în fiecare primăvară, cuprinzând numai artiști amatori din județul Suceava. Cei care s-au situat pe primul loc au fost invitați să-și prezinte talentul și momentele artistice în cadrul acestui

mare și vestit festival. Cântece, dansuri, obiceiuri și soliști vocali și instrumentiști au urcat pe scenă în fața unui public numeros și a juriului. La secțiunea „Minorități”, au fost prezente două formații artistice ale ucrainenilor: Ansamblul de dansuri ucrainene „Kozaciok” din Bălcăuți, coordonat de prof. Petru Șoiman, și Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei” din Negostina, coordonat de prof. de limbă ucraineană Antoneta Crainiciuc. Ambele formații au primit multe aplauze și aprecieri, situându-se pe primele locuri.

Acest festival constituie o punte între culturi și arată cât de bogată este zestrea și istoria noastră comună. Toți interpreții au transmis publicului o fărâma din sufletul Bucovinei, plin de culoare, pasiune și energie extraordinară care pătrunde în fiecare colț al acestei regiuni magice. Multă frumusețe am văzut în minunatele costume populare purtate de artiști, care mai de care mai semnificative, pline de culoare și modele specifice, iar cele ucrainene parcă le-au întrecut pe toate.

De data aceasta, Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, a avut o contribuție importantă și a sponsorizat deplasarea celor două formații artistice „Kozaciok” și „Vocile Negostinei” până la Câmpulung Moldovenesc, iar noi îi mulțumim și sperăm în continuare la o la fel de bună și fructuoasă colaborare pe plan cultural.

„Întâlniri Bucovinene” nu este doar o serie de evenimente folclorice, ci este, în același timp, un eveniment multidimensional care joacă un rol cheie în integrarea generațiilor și în modelarea identității culturale a Bucovinei.

Felicia GRIGORAȘ

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 6)

Una dintre cele mai emoționante opriri a fost la statuia lui Decebal, cea mai înaltă sculptură în piatră din Europa, înaltă de 55 de metri. Acest basorelief uriaș, la care s-a lucrat timp de 10 ani, i-a impresionat pe elevi, oferindu-le un prilej de a reflecta asupra măreției și simbolurilor istorice.

Încărcați de aceste experiențe, tinerii au încheiat ziua la Mănăstirea Mraconia, un lăcaș de cult ortodox aflat în Defileul Dunării, unde au avut prilejul să mediteze asupra spiritualității și tradițiilor vechi.

Proiectul, finanțat de Filiala Timiș a UUR, a avut un impact profund asupra participanților. Părinții și profesorii au împărtășit entuziasmul și recunoștința pentru această oportunitate de învățare, de descoperire, experiențe care nu pot fi trăite în sălile de clasă, ci doar în inima comunității și a istoriei.

Ajunși la a treia ediție, „Sărbătoarea Stejarului Îngenuncheat” a adunat, pe 21 septembrie, la organizația locală Caraorman – Filiala Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România, oameni și tradiții într-o zi care a redat, prin glasul copiilor, legendele și rădăcinile culturii ucrainene din Dobrogea.

În acest loc, unde stejarul bătrân încă veghează tăcut deasupra pământului care i-a fost martor la o istorie aparte, ansamblurile artistice din Letea, Crișan, Chilia Veche și Caraorman s-au întâlnit pentru a da viață unui moment care va rămâne, fără îndoială, în sufletele tuturor.

Grupurile de copii, care astăzi poartă mai departe tradițiile ucrainene, au avut parte de o călătorie către celebrul stejar din inima pădurii Caraorman. Legenda spune că rădăcinile lui au prins viață în locul în care un turc a fost învins în luptă de către un războinic cazac. Acolo, sub coroana bătrânului stejar, s-a așternut liniștea și, sub acele ramuri, copiii au ascultat povestea și au înțeles că din cele mai crunte înfruntări se nasc cele mai puternice destine.

Sărbătoarea a continuat la sediul organizației, unde ansamblurile Bila Roja din Letea, Rebalka jr. din Crișan, Bila Macovka din Chilia Veche și Veselka din Caraorman au adus muzica și dansul, ridicând sala într-o emoție de neuitat. A fost un spectacol-mărturie a legăturii profunde cu rădăcinile și cultura ucrainenilor din aceste locuri.

Cei prezenți, prim-vicepreședintele UUR, Bogdan Moisei, președintele Organizației locale Chilia Veche, Florea Lisavencu, președintele Organizației locale Letea, Ion Maxim, președintele Organizației locale Caraorman, Viorica Chiselev, membri ai Uniunii Ucrainenilor din România, membri simpatizanți, au privit cu mândrie cum, prin ochii tinerilor, tradiția prinde viață, mai puternică, mai vie ca nicodată.

Uniunea Ucrainenilor din România a reușit, încă o dată, să creeze o punte între generații, dând copiilor și tinerilor șansa de a păstra vie moștenirea culturală.

Toamna, cu abundența și generozitatea ei, a reînviat tradițiile culinare ucrainene la Moldova-Sulița, într-o sărbătoare a gusturilor autentice și a legăturilor din comunitate. În ziua de 24 septembrie, localitatea a găzduit cea de a VI-a ediție a evenimentului „Bucătăria ucraineană – tradiții culinare de toamnă”, organizat sub coordonarea președin-

telui Organizației locale Moldova-Sulița a UUR, Nadia Lazăr-Boiciuc, în parteneriat cu Filiala UUR Suceava, condusă de Ilie Sauciuc, primarul Petru Jecalo și directorul școlii gimnaziale din localitate, prof. Corina Butnaru.

În deschiderea festivă, imnurile naționale ale României și Ucrainei au răsunat solemn, urmate de binecuvântările oferite de părintele Mihai Cobziuc, consilier eparhial pentru relațiile cu minoritățile din cadrul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, și părintele paroh Ștefan Corlațan. Aceste momente au marcat începutul unei sărbători care a pus pe masă tot ceea ce înseamnă bogăția gastronomică ucraineană de toamnă.

Atracția principală a evenimentului a fost expoziția culinară, cu mâncăruri tradiționale ucrainene. Printre delicatesele servite s-au numărat mămăliga cu cartofi, hribii cu smântână, hribii pane, sarmalele cu urdă, scrijelele coapte pe plită, peștele cu usturoi și răciturile, alături de tocinei de cartofi, chișcă cu făină, cârnați de porc, slăninuță și șunculiță afumată. Brânza de oi, laptele acru și pâinea de casă au completat acest tablou culinar, iar deserturile, plăcinte poale-n brâu, plăcinte cu nucă, cozonac cu nucă, turtițe coapte pe plită, gogoși cu zahăr pudră și colțunași în smântână, au încântat gusturile tuturor participanților. Nelipsite au fost frăgata și afinata, care au adăugat o notă de autenticitate specifică toamnei.

Pe lângă savoirea bucatelor, evenimentul a adus în prim-plan și colaborările dintre școli, ca parte a unui parteneriat educațional între Școala Gimnazială Moldova-Sulița, Școala Gimnazială Argel, Școala Gimnazială Brodina de Sus și Școala Gimnazială Paltinu. Grupurile folclorice „Huțulii din Paltinu”, sub îndrumarea prof. Constantina Bursuc, „Huțulii din Argel”, coordonat de prof. Cerasela Ciornei, „Bukovenka”, îndrumat de prof. Geta Dobranschi, și „Kvitociky”, condus de prof. Dana Ciupercu, au oferit momente artistice pline de culoare, promovând tradițiile ucrainene prin dansuri și cântece, impresionând publicul cu autenticitatea costumelor populare și energia transmisă.

În încheiere, Nadia Lazăr-Boiciuc, coordonatorul întregii activități, a mulțumit Uniunii Ucrainenilor din România, domnului deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele UUR, și domnului Ilie Sauciuc, președintele Filialei Suceava a UUR, pentru tot sprijinul oferit, în decursul timpului, învățământului în limba maternă ucraineană și activităților culturale și religioase, fapt ce are o contribuție esențială la păstrarea identității etnice.

În satul Valea Vișeuului, la 28 septembrie a.c., Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, împreună cu Organizația locală Valea Vișeuului, a adus comunitatea mai aproape de rădăcinile sale prin desfășurarea acțiunii „Lușcinke”. Evenimentul, cunoscut ca „Despănușatul mălaiului”, este un ritual agricol de pregătire a porumbului pentru iarnă și o sărbătoare a sufletului ucrainean din România.

Sub soarele blând de toamnă, comunitatea s-a adunat, ca și altădată, să dea viață unei tradiții care ne reamintește de forța și frumusețea legăturilor dintre generații. Curățarea știuleților simbolizează pregătirea gospodăriilor pentru iarnă și dă valoare de continuitate comunității. Cântecele tradiționale ucrainene și poveștile de viață au adus oamenii într-o atmosferă autentică tradițională, plină de căldură și solidaritate.

„Lușcinke” este despre muncă și despre sufletul colectiv al satului, despre valorile pe care le păstrăm vii prin gesturi simple și profunde. Evenimentul a arătat că tradițiile noastre trăiesc și astăzi, fiind mai puternice ca nicodată. O comunitate unită nu se pierde nicodată și își păstrează vie identitatea.

Duminică, 29 septembrie, la Vinga, în județul Arad, a fost făcut un nou pas important pentru comunitatea ucraineană din România. A fost deschisă o nouă organizație a Uniunii Ucrainenilor din România, răspunzând astfel nevoilor și dorințelor unei comunități tot mai numeroase.

Conform ultimului recensământ, au fost înregistrați peste 50 de etnici ucraineni în Vinga, dar, neoficial, știm că numărul lor este mult mai mare. Respectivul fapt ne arată că prezența comunității noastre are nevoie de o reprezentare și mai puternică în respectiva zonă.

Acest subiect a fost discutat în ședința Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România, iar decizia a fost următoarea: este momentul ca această comunitate să aibă propriile alegeri pentru structura de conducere locală, pentru a-și putea exprima și mai bine nevoile și aspirațiile.

Participarea președintelui UUR Nicolae-Miroslav Petrețchi la acest eveniment a fost un prilej de a felicita noua organizație pentru curajul și determinarea de a se organiza și pentru a sublinia că în Uniunea Ucrainenilor din România vor găsi întotdeauna un sprijin real.

Filiala Arad, care deja reprezintă un model de cooperare și bune practici în sprijinirea ucrainenilor, va oferi susținere deplină acestei noi organizații. Împreună, ne vom asigura că interesele comunității din Vinga sunt bine reprezentate la toate nivelurile, continuând să lucrăm pentru un viitor comun.

A reînceput școala și în localitățile cu etnici ucraineni din județul Botoșani

Aerul tare al toamnei aduce cu el și o atmosferă de studiu, deoarece luna septembrie deschide porțile școlilor. Românii și etnicii ucraineni pornesc împreună spre școală, primeniți cu hăinuțe noi, moderne, curate, cu penarele încărcate cu fel de fel de pixuri colorate și stilouri care vor aluneca pe hârtia proaspătă și vor contura astfel portretul omului de mâine. Însă până la desăvârșirea omului de mâine este cale lungă, o cale care începe cu o educație solidă.

Vă împărtășesc emoțiile începutului de an școlar din mai multe perspective, de părinte, de profesor diriginte și de corresponsent de presă, curios să surprindă esențialul și particularul. Ca părinte am simțit pentru prima oară ce înseamnă „efervescenta” pregătirilor copiilor pentru prima zi de grădiniță și trebuie să recunosc că e o mare bucurie și, în același timp, o provocare. Trebuie să fii atent la toate aspectele și, după cum știți, acestea sunt multe: uniformă, ghiozdan, plastelină, cretă colorată, un joc, creioane colorate, bloc de desen și multe altele menite să dezvăluie celor mici tainele educației din

grădinița Rogojeștiului, unde am pășit și eu pentru prima dată treptele unei instituții de învățământ și unde studiază numai etnici ucraineni.

Experiența mea de profesor diriginte este una emoționantă, m-am întors în această postură după un concediu de creștere a copiilor de cinci ani și am fost primită de către părinți și de către copii cu atâta deschidere, încât cuvintele cu greu ar reuși să redea emoția. Cuvintele unei mămici care mă privea

cu speranță îmi sună în minte: „Avem încredere în dumneavoastră, mi-ați avut toții copiii la limba română! Vreau să vă mai spun ceva, știți că noi ne bucurăm că ați revenit și că vă iubim, nu-i așa?!”. Emoțiile m-au copleșit, cu siguranță mă voi strădui să nu dezamăgesc, să mă alinez la standarde înalte și să conturez cu responsabilitate „partea mea” în pregătirea elevului pentru viață. Cred că acestea sunt trăirile fiecărui profesor și părinte care speră că micul om pe care îl conduce pe treptele școlii va învăța, va evolua, va fi la înălțime. Sunt o româncă de etnie ucraineană ce predă limba română într-un colț de țară, într-un punct aproape invizibil pe har-

tă, dar acesta este universul meu și îi mulțumesc lui Dumnezeu, elevilor și părinților pentru că m-au primit cu atâta căldură sufletească.

În calitate de corresponsent de presă, vă pot spune că intonarea imnului național „Deșteaptă-te române!” a fost un moment înălțător, care a emoționat comunitatea până la lacrimi. În același timp, am cules informații cu privire la bobocii care vor studia limba ucraineană și care au primit din partea Uniunii Ucrainenilor din România ghiozdane echipate cu toate cele necesare pentru a păși cu dreptul pe porțile școlii.

La școala din comuna Căndești, pentru a studia limba ucraineană, s-au înscris 8 copilași la clasa pregătitoare, clasele I-IV au 17 elevi, iar Școala Gimnazială Nr. 1 găzduiește cursuri de limbă ucraineană pentru 18 elevi din clasele V-VIII.

În comuna Mihăileni, alături de grădinița de la Rogojești, unde avem 12 suflute de preșcolari ucraineni, clasa pregătitoare este formată din același număr de elevi – 12, iar Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” are, la ciclul primar, 17 elevi, iar, la ciclul gimnazial, 55 de elevi care studiază limba ucraineană în anul școlar 2024-2025.

La festivitatea de deschidere a noului an școlar 2024-2025, ne-a onorat cu prezența inspectorul de limba ucraineană, domnul Paul Bilocopetiu, căruia îi mulțumim pentru că a fost alături de noi.

În același timp, la Școala Gimnazială Nr. 1 Căndești, elevii, profesorii și părinții l-au avut alături pe domnul primar Ștefan Coțofrec, un colaborator al organizației noastre, pe domnul consilier Dumitru Iavorencu și pe doamnele profesoare Liana Vatamaniuc și Cosmina Maidaniuc, cărora le mulțumim pentru grija față de copii!

Cu speranța că v-am amintit de anii copilăriei, de prima zi de școală, doresc elevilor și cadrelor didactice mult succes în noul an școlar, iar părinților multă răbdare, determinare și să nu uite că doar împreună vom fi mai puternici în a pune bazele educației copiilor noștri!

Claudia SEMCIUC

Început de un nou an școlar

E septembrie și s-au redeschis porțile școlilor la care bat plini de speranțe copiii cu ghiozdanele pline de visuri. Emoțiile, sentimentele și trăirile fiecărui început de an școlar sunt firești. Clopoțelul a sunat din nou și a adunat copiii, elevii și cadrele didactice pentru o nouă experiență în desfășurarea procesului instructiv-educativ.

Ziua de 9 septembrie 2024 a marcat deschiderea noului an școlar, 2024-2025, în fiecare unitate de învățământ aducând noi emoții, dar și multă speranță pentru elevi și părinți. La Școala din Negostina, județul Suceava, ca de altfel în toate școlile comunei Bălcăuți, a fost o mare bucurie când s-au reîntâlnit colegii, profesorii, după o mare vacanță, iar școlile au fost pregătite pentru începerea cursurilor. O zi de toamnă superbă, cu soare strălucitor, i-a făcut pe copii și pe părinți să zâmbescă și să pășească foarte încrezători spre viitor. La Negostina, funcționează două grupe de copii preșcolari, patru clase de ciclu primar și trei clase de gimnaziu.

Fiecare reprezentant al clasei și-a preluat elevii. Dar, ca orice început, și acesta necesită rugăciuni către bunul Dumnezeu, pentru luminarea minților, pentru a fi ocrotiți și ajutați la învățătură. Doamna Cristina Chideș, profesor coordonator al școlii Negostina, a deschis festivitatea cu gânduri mărețe, invitându-l pe părintele Daniel Petrașuc, parohul Bisericii din Negostina, să binecuvinteze începutul anului școlar, pentru a obține roade bogate cu note bune la învățătură și în acest an școlar.

Copii frumoși, cu zâmbete pe buze, au venit cu flori în mână, pentru a înfrumuseța peisajul tomat, pășind cu încredere pragul sălilor de clasă alături de educatoare, învățătoare, diriginți și de ceilalți profesori îndrumători.

La noi, aici în Negostina, sunt două clădiri de școală, ambele modernizate, pregătite cu dotări și rechizite școlare. În clădirea veche, dar modernizată, funcționează cele două grupe de copii preșcolari, precum și clasa pregătitoare, iar, în noua clădire, învață ceilalți elevi. După discursurile doamnei profesoare Cristina Chideș și ale altor invitați, copiii cei mici au trecut pe sub un pod de flori din fața porții, urmând drumul spre clasele pregătite în clădirea cea veche, care este situată la 200 de metri mai la vale.

O mare bucurie a fost când au aflat cu toții că s-a introdus uniforma școlară, care dovedește multă seriozitate și demnitate, iar de data aceasta a revenit și la Școala din Negostina. De asemenea, copiii au primit un mare cadou din parte Uniunii Ucrainenilor din România, care le-a dăruit elevilor câte un ghiozdan cu rechizitele școlare necesare clasei pregătitoare, deoarece toți elevii studiază limba ucraineană, limba noastră maternă. Darul oferit de către UUR a adus o mare bucurie celor mai mici școlari, care au pășit pragul clasei pregăti-

toare, pentru buna desfășurare a lecțiilor de la clasă. La Școala Negostina, județul Suceava, toți copiii studiază limba ucraineană, limba maternă a satului, aceasta nefiind niciodată scoasă din progama școlară, chiar și în timpuri demult uitate.

Ca în fiecare an de când am ieșit la pensie, am fost prezentă la deschiderea noului an școlar și mă cuprind o emoție firească pe care cu greu o stăpânesc în glas. Îmi place că la Negostina sunt cadre didactice bine pregătite din punct de vedere profesional, există seriozitate, bună înțelegere și respect reciproc.

Un an plin de rezultate frumoase, iar bunul Dumnezeu să lumineze sufletele elevilor, părinților, bunicii, învățătorilor și profesorilor, pentru a sprijini bunul mers al procesului educațional, ca să aducă roade multe și frumoase în familie și în societate!

Școala este cea mai importantă instituție dintr-o societate, iar fără ea nu ar exista celelalte. Mult succes, răbdare și putere de muncă tuturor!

„Altoiul face pomul pom, iar Școala omul om”, spune un vechi proverb popular.

Câteva imagini surprinse vor dovedi bucuria și emoțiile începutului de an școlar.

Mult succes, dragi copii, elevi și cadre didactice!

Felicia GRIGORAȘ

Rechizite școlare și ghiozdane pentru școlarii ucraineni

Uniunea Ucrainenilor din România continuă și în acest an proiectul „Primul Ghiozdan”, o inițiativă valoroasă menită să sprijine copiii din comunitățile ucrainene din țară și să le ofere resursele necesare pentru un început de succes în educație.

În acest an, 566 de copii din județele Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Satu Mare, Suceava, Timiș și Tulcea au beneficiat de acest proiect, primind ghiozdane complet echipate cu rechizitele și materialele necesare pentru a-și desfășura activitățile școlare, fără grija rechizitelor și a costului acestora.

Proiectul „Primul Ghiozdan” are ca scop principal sprijinirea familiilor ai căror copii frecventează școli unde se predă limba ucraineană, oferindu-le un suport esențial în parcursul lor educațional. Inițiativa este menită să le asigure elevilor condițiile optime pentru a învăța și a se dezvolta într-un mediu educațional eficient.

Prin implementarea acestui proiect, Uniunea Ucrainenilor din România își reafirmă angajamentul ferm față de promovarea educației în limba maternă și păstrarea valorilor culturale ale comunității ucrainene. Educația reprezintă o prioritate, iar sprijinul comunității este esențial când cei mai mici membri ai acesteia au oportunitatea consolidării identității culturale și lingvistice și pe aceea de a crește în spiritul tradițiilor ucrainene.

Sursa: uur.ro

TIMIȘ

Clopoțelul de început de an școlar a sunat din nou pentru 700 de elevi care învață limba ucraineană în județul Timiș. Și pentru că toamna se numără bobocii, reprezentanții Filialei Timiș ai Uniunii Ucrainenilor din România au oferit 70 de ghiozdane copiilor care vor studia limba maternă în ciclul primar 2024-2025. Acest ajutor face parte din proiectul inițiat și derulat de Uniunea Ucrainenilor din România, la nivel național, în unitățile de învățământ în care se studiază limba ucraineană.

„Începutul de an școlar este o etapă foarte importantă din viața fiecărui elev, fie că vorbim de ciclul preșcolar, gimnazial sau liceal. În județul Timiș, putem să ne mândrim nu doar cu un număr mare de tineri dornici să învețe limba ucraineană, ci și cu rezultate foarte bune pe care elevii le-au obținut pe parcursul anului școlar 2023-2024 la diverse concursuri organizate de UUR sau de Ministerul Educației, olimpiadele naționale și, bineînțeles, la Baca-

laureat. Acest lucru l-am subliniat și la deschiderea anului școlar de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, unde avem o secție de limba ucraineană, care ne face cinste. Mesajul pe care l-am transmis la festivitatea de deschidere este că îi asigurăm de întreaga noastră colaborare și sprijin în acest sens, deoarece pentru noi, reprezentanții Filialei Timiș și, implicit, Uniunea Ucrainenilor din România, domeniul educației este unul prioritar. Pe această cale, le urez succes atât dascălilor, cât și elevilor și vreau să menționez faptul că Uniunea Ucrainenilor din România pune un accent deosebit pe învățământul în limba maternă, a fost un partener și va fi un partener al școlilor unde avem studiul limbii materne sau învățământ în limba ucraineană”, a declarat președintele UUR Timiș, prof. Maria Szabo-Condrei, inspector școlar pentru limba ucraineană la ISJ Timiș. Totodată, aceasta a mai precizat faptul că, la nivelul județului nostru, educația a cunoscut un salt uriaș prin concretizarea clasei de limba ucraineană de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, dovadă fiind rezultate remarcabile obținute în ultimii doi ani de zile, iar colaborarea dintre UUR Timiș și unitățile de învățământ este foarte bună, acest lucru fiind resimțit de elevi și cadre didactice.

Rechizitele școlare pentru elevii care debutează în învățământul preuniversitar au fost primite cu mult entuziasm de către copiii din următoarele localități: Știuca, Bârna, Bethausen, Mașloc, Variaș, Banloc, Lugoj, Darova și Petroasa Mare.

„Copiii se bucură foarte mult de ghiozdanul primit de la Uniunea Ucrainenilor din România,

ele fiind de un mare ajutor pentru familiile de ucraineni care au mai mulți copii la școală, și nu numai. Cei mici, care au început clasa I-a, nici bine nu au primit ghiozdanul și deja i-am văzut cum inspectează curioși conținutul lui, care avea tot ce este necesar pentru începutul anului școlar, mă refer la penar, creioane colorate, carioci, caiete, stilou, absolut toate rechizitele de trebuință, fără ca părințele să fie nevoit să mai cumpere ceva. Pe această cale, mulțumim Uniunii Ucrainenilor din România și reprezentanților din cadrul Filialei Timiș pentru acest cadou oferit celor 13 boboci care vor învăța limba noastră maternă, ucraineană, la Școala Gimnazială din localitatea Petroasa Mare”, a susținut prof. Mariana Cubaș, președintele Organizației locale a UUR Petroasa Mare.

Și la Școlile Gimnaziale din Darova, Variaș și Bethausen, reprezentanții Filialei timișene au fost întâmpinați de cadre didactice și preșcolari cu multă bucurie. La aceste întâlniri, au fost prezenți prim-vicepreședintele UUR – Timiș, Vasile Drozd, reprezentantul Organizației de Tineret, prof. Gabriel Bilan, profesoara de limba ucraineană Violeta Manzur și președintele Organizației locale UUR Bethausen, Vasile Condrei.

În afară de rechizitele școlare oferite anual copiilor, Uniunea Ucrainenilor din România organizează tabere școlare, ateliere de creație și cursuri de limbă ucraineană, oferind, totodată, cazare gratuită la sediile UUR elevilor și studenților care fac parte din rândul comunității noastre.

Mihaela BUMBUC

În concepția multor creștini ai zilelor noastre, s-a instalat convingerea potrivit căreia există păcate mari și păcate mici sau păcate grave și păcate mai puțin grave, pe care Dumnezeu le iartă ușor sau chiar nu le prea bagă în seamă. Printre așa-zisele păcate mici, se numără și minciuna sau neadevărul. A minți, în zilele noastre, ni se pare atât de firesc, încât nici nu prea mai spovedim acest păcat, iar cei care-l mărturisesc o spun ca și cum ar fi un lucru normal să mai și minți câteodată. Pe de altă parte, considerăm că uneori a minți pentru a ieși dintr-o situație grea sau pentru a evita o nenorocire este chiar indicat și suntem convinși că facem ceea ce trebuie. Ca orice păcat care creează dependență și minciuna poate deveni, într-un timp foarte scurt, obișnuință, iar despre obișnuință spunem că este a doua natură a omului.

Minciuna poate fi de mai multe feluri:

1. Transmiterea mai departe a unor vorbe sau fapte neadevărate. Acest tip de minciună este cel mai practicat atât în media, cât și în viața reală a fiecăruia dintre noi. Pe vremea Mântuitorului, dușmanii Lui, pentru a-L discredita în fața poporului și pentru a putea explica prin ce putere face El minuni, îi mințeau pe oameni că Iisus „cu domnul demonilor scoate pe demoni” (Mt. 9, 34).

2. Al doilea tip de minciună este lauda de sine nejustificată sau lauda cuiva în interes propriu, pentru a obține anumite foloase. Omului îi place să fie laudat. Nu prea am întâlnit oameni cărora să le placă să fie criticați, dar să fie laudați le place celor mai mulți. Este un lucru firesc și necesar a recunoaște niște calități ori eforturi depuse de unul sau

Despre Minciună!

altul dintre noi, nu este o greșeală în a aprecia un efort sau altul, însă a lăuda exagerat pe cineva, deși acela a realizat un lucru mare, este un interes meschin sau o minciună pe care i-o rostești ca să te pui bine pe lângă acea persoană. Lauda de sine este cu atât mai urâtă, cu cât este cel mai penibil lucru pe care îl poate face un om. A te lăuda pe tine însuși înseamnă a te minți pe tine, iar dacă ajungi în acest punct în care te minți și pe tine, cum oare vei putea fi sincer cu alții?

3. Oamenii se folosesc de minciuni atunci când sunt invidioși. Invidia este pricină a multor neadevăruri rostite de noi în cursul istoriei omenirii. Hristos a fost invidiat de dușmanii săi, iar aceștia căutau din răpuzeri oameni mincinoși, martori mincinoși, care să aducă mărturie mincinoasă împotriva Fiului lui Dumnezeu, pentru a-L putea judeca și răstigni.

Celor mai mulți dintre noi, minciuna nu ni se pare un lucru grav, considerând că este ceva firesc, și că toți oamenii o fac, măcar din când în când. Însă Hristos ne spune că „Diavolul este tatăl minciunii” (cf. In. 8, 44). Dacă demonul este tatăl minciunii, practicanții ei nu sunt altceva decât fiii tatălui minciunii, iar acest lucru mi se pare cel mai înfricoșător. Iată un prim argument al gravității acestui păcat

atât de răspândit. În Biblie, există multe exemple din care rezultă gravitatea acestui păcat, însă voi aminti doar pe unul singur, și anume pe cel relatat în Faptele Apostolilor, capitolul 5, 1-11. În aceste versete, Sfântul Luca relatează o faptă pe care au făcut-o doi soți, Anania și Safira. Aceștia și-au vândut țarina și au adus o parte din venitul obținut drept donație pentru creștini, dar au mințit referitor la prețul pe care l-au obținut, ascunzând o parte din bani, iar o altă parte au adus-o Apostolilor. Sfântul Petru explică faptul că ei nu erau obligați nici să vândă, nici să ascundă banii, dar pentru că L-au mințit pe Duhul Sfânt au sfârșit tragic, murind amândoi la picioarele lui Petru în aceeași zi. Această relatare este o lecție dură despre cei care cred că-L pot minți și pe Dumnezeu fără ca acest păcat să nu aibă consecințe grave asupra vieții lor.

Oamenii s-au folosit de minciuni din diferite motive. Unele erau solide, altele mai puțin solide, iar minciunile au făcut rău semenilor lor dintotdeauna. Astăzi, mai mult ca oricând, avem parte de foarte multe dezinformări și pe canalele media, și pe rețelele sociale, chiar și de la semenii noștri care nu se sfiesc să ne mintă în față. Aceasta se datorează și faptului că nu prea ne gândim la urmările unei dezinformări sau la păcatul minciunii care ne poate răni sufletul, ba chiar ne poate cauza și un sfârșit tragic, așa cum au pățit-o cei doi soți, Anania și Safira, iar Mântuitorul ne dă asigurarea că în vremea Judecății vom da socoteală și pentru fiecare cuvânt rostit în deșert. (Mt. 12, 36-37.)

Pr. dr. Ioan IURCEA,
Ruscova

„MAICA CERULUI, NĂDEJDEA POPORULUI...”

Toată suflarea creștin-ortodoxă prăznuiește în ziua de 15 august Adormirea Maicii Domnului, cea care ne este alinare și nădejde, sprijin și mângâiere în clipele de grea încercare, și nu numai. Măicuța Domnului, mama noastră din cer, veghează și mijlocește necontenit pentru noi cei neputincioși, care ne punem toată nădejdea în ajutorul Ei.

Atât venirea noastră, cât și existența noastră pe acest pământ este un mister..., oricât de siguri am fi că deținem controlul, noi suntem doar creații și nu putem să înțelegem decât prin prisma celor cu care suntem înzestrați de către Creator. Totul este îngăduit de pronia divină care, din marea dragoste pentru creația Sa, ne dă spre ajutor pe Maica Domnului, mama iubitoare ce caută tot timpul spre bi-

nele copiilor, de aici și cântările de laudă și de mulțumire care i se aduc de către cei care o iubesc și o cinstesc.

În ziua de 15 august a.c., în Parohia „Sfântul Nicolae” din Pădureni, la Sfânta Liturghie, voci duioase și melodioase s-au îndreptat spre tronul ceresc și au adus multă bucurie pământească și cerească, deoarece ce poate fi mai frumos pentru oameni și mai plăcut lui Dumnezeu, ca la un praznic împărațesc, rugile părintelui și ale credincioșilor prezenți la Sfânta Slujbă să fie însoțite de cântările copiilor, suflete curate și iubitoare care aduc slavă lui Dumnezeu.

În bisericuța frumos primenită de către părințele paroh Iulian Apopei, care cu multă dragoste și dăruire păstorește turma lui Hristos din acest mic cartier al orașului Siret, praznicul Adormirii Maicii Domnului a adus o bucurie duhovnicească aparte, prin prezența grupului-vocal „Colindița”.

Elevii de la Școala Gimnazială Bălcăuți, sub coordonarea dlui profesor Petru Șoiman, frumos îmbrăcați în haine de sărbătoare tradiționale, cu sufletele curate și cu zâmbetele calde au venit să o preaslăvească pe Împărăteasa Cerurilor și să-și pună nădejdea în rugăciunile Ei pentru Tronul ceresc „Sfântă Marie, roagă-te pentru noi!”.

În cuvântul său de învățătură, părintele paroh a subliniat importanța educației în duhul credinței, care se realizează în familie de către părinți și se răsfrânge asupra personalității copilului, viitorul adult.

Copilul educat prin biserică și Sfânta Evanghelie va fi un cetățean demn, un om bun și onest, un oștean al lui Hristos, care va moșteni Împărăția lui Dumnezeu, de altfel, acesta fiind și scopul vieții noastre pământești, deoarece anii vieții ne sunt dați spre mântuirea sufletului.

După câteva ore petrecute în rugăciune la Sfânta Biserică, luminați de cuvântul duhovnicesc al părintelui Iulian, mângâiați de gingășia copiilor și frumusețea cântărilor, ne-am întors la casele noastre cu mîntea la Dumnezeu și având în inimă acel dor nestins: „Maica Cerului, nădejdea poporului / Sfântă Marie, roagă-te pentru noi!”.

Anca MAIDANIUC ȘTIUBIANU

HARAM LA GROPENI

Într-un cadru de poveste, în ziua de 8 septembrie 2024, Biserica Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului” din satul Gropeni, comuna Bălcăuți, județul Suceava, a sărbătorit tradiționalul hram. Ca în fiecare an, multă lume a sosit la această mare sărbătoare. A fost o adevărată revelație, vremea fiind prielnică, cu un ușor vânt de toamnă, iar soarele, strălucind printre puținii nori care treceau nestingheriți, a permis ca Sfânta Liturghie să se desfășoare în aer liber, în Altarul de vară amenajat cu multă credință și dăruire duhovnicească.

Slujba de dimineață, Utrenia, s-a desfășurat în biserică, unde oamenii veneau, se închinau, aduceau cinstire Maicii Domnului, biserica spre uimirea tuturor, fiind atât de frumos împodobită cu cele mai minunate flori, spre slava lui Dumnezeu. O biserică mică, deoarece și satul Gropeni este mic, dar cu oameni foarte harnici, gospodari. În sat, sunt două biserici, moștenite din străbuni, una ortodoxă, iar alta – greco-catolică ucraineană, drept pentru care slujba hramului s-a desfășurat în paralel. La biserica din centru, cea ortodoxă, slujește părintele Ioan Cîrștean, un preot tânăr, cu multă dragoste și dăruire către Dumnezeu, acesta fiind și profesor de religie la școlile din comună. Este o

biserică foarte primitoare, bine îngrijită, ca o bijuterie, cu multe flori în jurul ei și cu o curte curată care încântă privirea oricui. Aș asemăna-o cu un ou închistrit de Paște sau, cum spunem noi, cu o „pesanka” foarte plăcută la vedere.

Sfânta Liturghie a fost oficiată de un sobor format din șapte preoți, prietenii și vecinii de parohie ai părintelui Ioan Cîrștean, desfășurându-se bilingv, în română și în ucraineană, deoarece în satul Gropeni trăiesc mulți ucraineni, fapt care se datorează, în mare parte, și părintelui Daniel Petrușuc, parohul Bisericii Ortodoxe din Negostina, unde mereu se oficiază slujba bilingv. Au fost mulți credincioși din satele învecinate, iar majoritatea lor purtau costume populare, specifice zonei noastre, peisajul fiind încântător. Corul bisericii, format mai mult din voci bărbătești, a fost la mare înălțime, iar răspunsurile au răsunat cu mult har și emoție, tot bilingv.

După rugăciunea „Tatăl Nostru”, a urmat un moment emoționant, plin de dăruire duhovnicească. Fiica părintelui Ioan Cîrștean, pe care o cheamă Maria, împreună cu verișoara ei, ambele de-o șchioapă, mici de statură, dar mari artiste în devenire, au interpretat un cântec creștin, închinat Maicii Domnului nostru Iisus Hristos, o priceasă destul de lungă, prin care au adus slavă și cinstire Sfintei Marii, Maica Domnului, și au creat multă emoție și apreciere din partea celor prezenți. Bineînțeles, au fost ajutate de doamna preoteasă, Narcisa, cea cu nume de floare, profesoară de limbă ucraineană și religie și membră a corului bisericesc, care are o voce deosebită.

Tradiția spune că trebuie să omești și să cîstești hramarii, de aceea fiecare participant la Sfânta Liturghie a primit câte un pachet cu ceva de la hram: sarmale, cârnăciori, cozonac și un pahar de suc. O mare contribuție a

avut Uniunea Ucrainenilor – Filiala Suceava, care a sprijinit financiar hramul, așa cum a făcut și în ceilalți ani, mai ales acolo unde trăiesc ucraineni.

Părintele Ioan Cîrștean a adus mulțumiri atât celor implicați în buna desfășurare a evenimentului, cât și celor prezenți, care au fost într-un număr foarte mare. Hramurile toamnei constituie întotdeauna un prilej și un motiv de bucurie, de satisfacție după o vară fierbinte, așa cum a fost cea din anul acesta, când muncile câmpului erau în toi. Acum a sosit momentul culesului roadelor bogate, umplând cămarile și hambarele gospodariilor de la sate. De hram, fiecare gospodină pregătește tot felul de bucate dintre cele mai alese și așteaptă participanții la hram, pentru a petrece marea sărbătoare.

Am participat și eu la hramul Bisericii Ortodoxe „Nașterea Maicii Domnului” din Gropeni, iar părintelui Ioan Cîrștean îi transmit felicitările mele sincere pentru frumoasa organizare și desfășurare a hramului bisericesc.

Felicia GRIGORAȘ

CEA MAI MARE PORUNCĂ DIN LEGE

Deși evreii știau care este cea mai mare poruncă, un învățător de Lege L-a întrebat într-o zi pe Mântuitorul, cu gândul de a-L ispiți, care este cea mai mare poruncă din Lege? La această întrebare, Hristos răspunde, rezumând toată legea: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Iar a doua, la fel cu aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Mt. 22, 37-39). Prin acest răspuns, Mântuitorul a concentrat toate cele zece porunci într-una sigură. Cele zece porunci sunt împărțite în două: primele patru se referă la relația om – Dumnezeu, iar următoarele șase, la relația om – om. Iisus concentrează toată Legea în iubire, întrucât cel care iubește nu va face vreun rău aproapelui său, străduindu-se a înmulți binele.

noastre, nu Se scârbește de noi și de păcatele noastre, curățindu-ne prin Sângele Său scump. Noi, oamenii, L-am văzut pe Dumnezeu, nouă ni S-a arătat Dumnezeu, ni Se arată și astăzi, cei care L-am cunoscut știm că nu putem trăi fără Dumnezeu și fără dragostea Sa și nu avem niciun fel de îndreptățire de a nu-L iubi, de a nu-L sluji. În Evanghelia Sfântului Ioan, există o relație a iertării femeii desfrânate. Iudeii s-au adunat, luând pietre în mâini și dorind să omoare o femeie care păcătuisese. Pe această femeie, în fața furiei mulțimii, Hristos o iartă, însă nu numai că primește iertare, dar își asumă și un mare risc, în acele momente, putând fi ucis și El cu pietre de furia mulțimii. Astfel își asumă Dumnezeu toate ale noastre, fiind alături de noi chiar și în cele mai groaznice mo-

cunoaștem și să-L iubim mai presus de orice. Pe un asemenea Dumnezeu este imposibil să nu-L iubești! De la un asemenea Dumnezeu, după ce ajungi să-L cunoști, este imposibil să-ți mai dorești altceva. Sfântul Apostol Petru recunoaște următoarele: „Unde ne vom duce de la Tine, Doamne? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice.” (In. 6, 68).

Astfel înțelegând Sfintele Scripturi și întreaga învățătură revelată, nu cred că mai poate cineva să spună că nu-L iubește, că nu-L cunoaște pe Dumnezeu, că nu poate îndeplini cea mai mare poruncă din Lege: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul Tău...!”.

pr. dr. Ioan IURCEA,
Ruscova

În Legea Veche, deși poporul ales știa această poruncă a iubirii lui Dumnezeu, totuși era greu de îndeplinit, deoarece ei nu-L cunoscuseră pe Dumnezeu, nu-L văzuseră, Dumnezeu nu li s-a descoperit. Ei știau că există, au văzut lucrările Lui, minunile Lui, dar nu L-au văzut față în față. Este mai greu de iubit pe cineva pe care nu-l vezi, pe cineva pe care nu l-ai cunoscut în mod personal, motiv pentru care se întrupează sub chipul lui Hristos, devine Om, se apropie de noi, cu alte cuvinte ni se arată. Dumnezeu se descoperă omului, i se arată pentru ca acesta, cunoscându-L, să-L iubească și să-L slujească. La Cina Cea de Taină, Filip, unul dintre ucenici, i-a cerut Lui Iisus să le arate pe Tatăl. La această cerință, Hristos îi răspunde: „cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl” (In. 14, 9).

Hristos, apropiindu-se de noi în acest fel, ni Se descoperă ca Dumnezeu, ni Se arată, Se apropie, Se lasă atins, ne învață, își asumă toate ale noastre, ne permite să-L reprezentăm în icoane, ba mai mult, ni Se oferă ca hrană sub chipul pâinii și al vinului. Iată ce fel de Dumnezeu avem noi, creștinii! Se coboară din înaltul Cerului, Se apropie de noi, își asumă toate ale

mente, în cele mai mari căderi ale omului. De aceea, și zice că: „Fiul omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.” (Lc. 19, 10).

Cu o altă ocazie, Mântuitorul ne-a rostit Pilda oii celei rătăcite (Lc. 15, 1-21), despre un om care avea 100 de oi, iar una dintre ele s-a pierdut, s-a rătăcit de turmă, iar păstorul lasă pe toate cele 99 de oi și merge în căutarea celei pierdute. O găsește, o aduce pe umerii săi și se îngrijește de ea, ba mai mult, se bucură mai mult decât de toate cele 99 de oi care erau în siguranță. Această oaie rătăcită era murdară, era rănită, era aproape să și piară, însă Dumnezeu nu se scârbește de ea, nu o lasă pradă morții, ci o ia pe umerii Săi, o vindecă și o adaugă turmei Sale. Iată ce Dumnezeu avem! Un Dumnezeu Care nu este dezgustat de cele mai mari grozăvii ale noastre, ci le curăță și ne aduce în comuniune cu El.

Citirea cu atenție a Noului Testament ne va descoperi cu adevărat Cine este Iisus Hristos? Cine este Dumnezeu? Împărtășirea cu Sfintele Taine ne curăță și ne sfințește, apropiindu-ne de Dumnezeu, un Dumnezeu care ne iubește, ne ocrotește și ne așteaptă să ne întoarcem spre El, pentru ca noi, la rândul nostru, să-L

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor.

Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:
Ioan Herbil

Redactor:
Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:
Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210